

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

Hospodářská fakulta

Studijní program: 6202 – Hospodářská politika a správa

Studijní obor: Pojišťovnictví

Havarijní pojištění – analýzy produktu na českém pojistném trhu

The analysis of property insurance of motor cars on Czech insurance market

Diplomová práce číslo: DP – PO – KPO – 2004 48

Autor: **Martina Zolmanová**

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Jiří Šisler

Konzultant: Doc. Ing. Eva Ducháčková, CSc.

Počet stran: 75

Počet příloh: 12

Počet tabulek: 20

Datum odevzdání: 21. 5. 2004

UNIVERZITNÍ KNIHOVNA
TECHNICKÉ UNIVERZITY V LIBERCI

3146072970

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

Hospodářská fakulta

Katedra pojišťovnictví

Akademický rok: 2003/2004

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

pro **Martinu Zolmanovou**

Program č. M 6202 Hospodářská politika a správa

Obor č. 6202T034 Pojišťovnictví

Vedoucí katedry Vám ve smyslu zákona č. 111 / 1998 Sb. o vysokých školách a navazujících předpisů určuje tuto diplomovou práci:

Název tématu:

Havarijní pojištění – analýza produktu na českém pojistném trhu

Pokyny pro vypracování:

1. Charakteristika pojistného produktu
2. Historický a současný průběh pojištění
3. Analýza českého trhu
4. Zhodnocení analýzy

Rozsah práce: 60 – 70 stran

(do rozsahu práce nejsou započítány úvodní listy, přehled literatury a přílohy)

Seznam odborné literatury:

- Vostatek, J.: Individuální pojištění, VŠE Praha, Praha 1984
- Bland, D.: Pojištění: principy a praxe, ČAP Praha, Praha 1997
- Ducháčková, E.: Pojišťovnictví, VŠE Praha, Praha 1997
- Čejková, V.: Pojistný trh, Grada, 2002
- Velebová, E.: Smluvní a zákonné pojištění, Linde, 1993

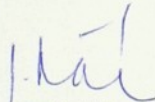
Vedoucí diplomové práce: JUDr. Jiří Šisler

Konzultant: Doc. Ing. Eva Ducháčková, CSc.

Termín zadání diplomové práce: 31. října 2003

Termín odevzdání diplomové práce: 21. května 2004

prof. Ing. Jara Kaňoková, CSc.
vedoucí katedry

prof. Ing. Jiří Kraft, CSc.
děkan Hospodářské fakulty

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala panu JUDr. Jiřímu Šislerovi za vedení a za poskytnutí věcných rad při zpracování této diplomové práce. Dále pak zaměstnancům mnou navštívených pojišťoven za poskytnutí cenných informací a materiálů a za čas, který mi věnovali.

Dále děkuji všem, kteří mě v mém úsilí podporovali a podporují, zejména svým rodičům.

Místopřísežné prohlášení

Byla jsem seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, zejména § 60 školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé diplomové práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li diplomovou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu užití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Diplomovou práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím diplomové práce a konzultantem.

Martina Holmárová

V Liberci dne 7. 5. 2004

Resumé

Tématem mé diplomové práce je majetkové pojištění motorových vozidel občanů. Diplomová práce je rozdělena na část teoretickou a praktickou.

V teoretické části se nejprve věnuji základnímu popisu pojištění a historickému vývoji tohoto pojištění na našem území, dále pak i současnému českému pojistnému trhu a podrobnějšímu vývoji havarijního pojištění v roce 2002.

V praktické části diplomové práce jsem se zaměřila na nabídku produktů českého trhu v oblasti majetkového pojištění motorových vozidel. Je zde podrobně rozebrána nabídka pěti významných pojistitelů. Produkty těchto pojistitelů jsou mezi sebou porovnány. Je zde částečně ukázáno jaké výhody toto pojištění klientům přináší a jaké nedostatky ještě toto pojištění má.

Resume

The theme of my diploma thesis is a property insurance of motor cars. Diploma thesis is divided into two parts – theoretical and practical.

In theoretical part, I define some basic terminology, I try to trace historical development of that kind of insurance in our country and I present the contemporary situation on Czech insurance market and more detailed development insurance of motor cars in year 2002.

In practical part, I concentrate on the supply of products on the Czech market in property insurance of motor vehicles area. The supply of five significant policyholders is precisely elaborated. The products of these policyholders are compared among themselves. Here is partly show what advantages bring this insurance to clients and what shortcoming this insurance still has.

Obsah:

Seznam použitých zkratk.....	8
Kapitola 1: ÚVOD.....	9
Kapitola 2: MAJETKOVÉ POJIŠTĚNÍ MOTOROVÝCH VOZIDEL.....	11
2.1. Živelní pojištění.....	12
2.2. Pojištění odcizení motorových vozidel.....	13
2.3. Havarijní pojištění.....	16
2.4. Připojištění zavazadel.....	17
2. 5. Pojištění oprav automobilů.....	18
2. 6. Pojištění asistenčních služeb.....	18
2. 7. Úrazové pojištění cestujících.....	19
2. 8. Pojištění právní ochrany.....	20
2. 9. Určování ceny pojištění.....	21
Kapitola 3: HISTORICKÝ VÝVOJ POJIŠTĚNÍ MOTOROVÝCH VOZIDEL.....	23
3.1. Vývoj pojištění motorových vozidel do vzniku Československé republiky	23
3.2. Vývoj v prvních poválečných letech (1918 – 1923)	23
3.3. Vývoj v období konjunktury (1924 – 1929)	24
3.4. Vývoj v období hospodářské krize (1930 – 1938)	25
3.5. Vývoj v období druhé světové války (1939 – 1945) a prvních poválečných letech (1946 – 1947)	26
3.6. Vývoj a koncepce havarijního pojištění v období centrálně plánovaného hospodářství.....	27
3.7. Změny v koncepci pojištění v 70. a 80. letech.....	29
3.8. Vývoj po roce 1989, demonopolizace pojistného trhu a vznik konkurenčního prostředí.....	30
3.9. Statistický přehled o nehodovosti v silničním provozu na území ČR za rok 2002	32
Kapitola 4: HAVARIJNÍ POJIŠTĚNÍ NA ČESKÉM POJISTNÉM TRHU.....	35
4. 1. Situace na Českém pojistném trhu.....	35
4. 2. Česká pojišťovna.....	38
4. 2. 1 Havarijní pojištění - All risks.....	39
4. 2. 2 Havarijní pojištění - odcizení a živel.....	41
4. 2. 3 Havarijní pojištění – havárie a živel	42

4. 2. 4 Příklady na výpočet pojistného.....	43
4. 2. 5 Likvidace pojistných událostí.....	44
4. 3. Kooperativa.....	44
4. 3. 1 Rozsah pojistné ochrany.....	44
4. 3. 2 Eurodomino.....	45
4. 3. 3 Příklad na výpočet pojistného.....	47
4. 3. 4 Likvidace pojistných událostí.....	47
4. 4 Generali	48
4. 4. 1 All Risk.....	49
4. 4. 2 Pojištění pouze pro případ odcizení.....	51
4. 4. 3 Pojištění samotné havárie.....	51
4. 4. 4 Příklad na výpočet pojistného.....	54
4. 4. 5 Likvidace pojistných událostí.....	55
4. 5 ČSOB pojišťovna.....	55
4. 5. 1. Variant.....	55
4. 5. 2. Příklad na výpočet pojistného	57
4. 5. 3. Likvidace pojistných událostí.....	58
4. 6 Allianz	59
4. 6. 1 Nabídka pojišťovny	59
4. 6. 2 Příklad na výpočet pojistného.....	61
4. 6. 3 Likvidace pojistných událostí	62
Kapitola 5: SROVNÁNÍ NABÍDKY JEDNOTLIVÝCH POJIŠŤOVEN.....	63
5. 1. Specifika jednotlivých pojišťoven.....	63
5. 1. 1 Česká pojišťovna.....	63
5. 1. 2 Kooperativa	64
5. 1. 3 Generali.....	64
5. 1. 4 ČSOB pojišťovna.....	65
5. 1. 5 Allianz	66
5. 2 Srovnání pojišťoven.....	66
Kapitola 6: ZÁVĚR.....	70
Seznam použité literatury.....	72
Seznam tabulek.....	74
Seznam příloh.....	75

Seznam použitých zkratk

apod. – a podobně

a. s. – akciová společnost

atd. – a tak dále

AZP - Allianz pojišťovna

č - číslo

ČAP – Česká asociace pojišťoven

ČP – Česká pojišťovna

ČPP - Česká podnikatelská pojišťovna

ČR – Česká republika

ČSOBPOJ – ČSOB pojišťovna

GP – Generali pojišťovna

HVP – Hasičská vzájemná pojišťovna

Kč – koruna česká

KOOP – Kooperativa pojišťovna

KP – Komerční pojišťovna

mil. - milion

min. – minimálně

mld. – miliarda

např. - například

NŽP – neživotní pojištění

PČS – Pojišťovna České spořitelny

SLAP – Pojišťovna Slavia

UNIPOJ – Union pojišťovna

UNIQA – UNIQA pojišťovna

WWW – internetová stránka

ŽP – životní pojištění

1. ÚVOD

Motorová vozidla se staly nedílnou součástí naší doby. Jejich provoz je spojen s mnoha riziky, která se neváží pouze na samotné vozidla nebo jeho řidiče, ale i na každého z nás, ať již jsme účastníkem dopravního provozu či nikoliv. Od vzniku motorismu, zhruba od roku 1908 se podmínky provozu motorových vozidel velmi změnily. Je to způsobeno především růstem četností automobilů na našich silnicích. V České republice dnes vlastní skoro každá domácnost nejméně jedno vozidlo. Mnoho rodin je na vozidle více či méně závislé, a právě ztráta nebo poškození automobilu může vystavit danou rodinu do velmi nepříjemné situace. Proto zde vystupuje pojištění motorových vozidel, které sice nemá za úkol omezovat rizika spojená s jejich provozem, ale zmírnit následky vzniklých škod, které mohou být někdy velmi vážné.

Mým hlavním cílem se stalo zmapování současného stavu v majetkovém pojištění motorových vozidel v České republice. Situace se po velkých změnách poměrně stabilizovala. Ještě před patnácti lety nabízela pojištění motorových vozidel pouze jedna pojišťovna. Dnes je situace zcela jiná. Na pojistném trhu působí 41 pojišťovacích ústavů, z toho 9 poskytuje havarijní pojištění. Za posledních pět let se počet pojišťoven, které tento produkt nabízejí snížil o polovinu. Zároveň jsem chtěla přiblížit, jakými změnami toto pojištění procházelo do dnešní doby.

V druhé kapitole si vysvětlíme, co se skrývá pod názvem majetkové pojištění motorových vozidel. Vyjmenujeme si všechny rizika, která s tímto pojištěním souvisí, a na která si majitel může své vozidlo pojistit. Tato kapitola obsahuje obecnou strukturu pojištění, jeho základní, doplňkové a dodatkové prvky. Nastíníme zde vývoj rizik v posledních letech a určíme faktory, které ovlivňují cenu pojištění.

Třetí kapitola nám přiblíží historii tohoto pojištění, abychom pochopili jaké nároky kladla doba na konstrukce pojištění dříve. O co je současná situace komplikovanější, než dříve. Jak velkou úlohu hrálo pojištění v celém sektoru pojišťovnictví. Kapitola nás postupně provede počátku automobilismu, přes období první republiky, druhé světové války a centrálně plánované ekonomiky, až do poloviny devadesátých let dvacátého století.

Na závěr této kapitoly se budeme zabývat statistickými ukazateli nehodovosti v silničním provozu na území ČR za rok 2002.

Čtvrtá kapitola obsahuje nabídku pěti nejdůležitějších pojistitelů v České republice, které provozují havarijní pojištění. Budeme se zajímat o krytí rizik a o dodatková a doplňková pojištění, která jednotlivý pojistitelé mají ve své nabídce. Dále nastíníme u každé pojišťovny příklady výpočtu pojistného a dobu likvidace pojistných událostí v havarijním pojištění.

Pátá kapitola obsahuje srovnání nabídky pojišťoven, vyjmenovaných v předchozí kapitole. Zároveň bych se pokusila o vyvození některých úvah, vycházejících z tohoto srovnání.

2. MAJETKOVÉ POJIŠTĚNÍ MOTOROVÝCH VOZIDEL

Majetkové pojištění motorových vozidel spíše známé pod názvem havarijní pojištění nebo kasko pojištění patří do neživotních majetkových pojištění. V posledních letech je vyžadováno zejména leasingovými firmami jako ochrana jejich pronajatého majetku před poškozením, ztrátou či zničením. Pojišťovny nabízejí několik typů toho pojištění. Mohou se lišit podle rozsahu rizik, ale také podle způsobu stanovení hodnoty pojištěného vozu, a tím i cenou pojištění.

Havarijní pojištění lze členit do několika charakteristických skupin:

- ♦ pojištění kolize motorových vozidel, kdy je pojistnou událostí opravdu jen kolize s jiným motorovým vozidlem.
- ♦ havarijní pojištění motorových vozidel bez pojistného krytí rizika kolize motorových vozidel
- ♦ živelní pojištění motorových vozidel, kryjící jen živelní rizika – s tím, že existuje i v zúžené podobě požární pojištění motorových vozidel, kde je kryto riziko požáru, úderu blesku a výbuchu.
- ♦ pojištění odcizení motorových vozidel, které obvykle kryje i odcizení části motorových vozidel a havárii s odcizeným motorovým vozidlem
- ♦ pojištění právní ochrany motoristů
- ♦ pojištění asistenčních služeb, poskytovaných v návaznosti na přímé škody na motorových vozidlech, popř. i v návaznosti na onemocnění či úraz cestujících
- ♦ pojištění skel, představující velmi úzké poj. krytí pro případ rozbití skel a obdobných součástí motorových vozidel
- ♦ úrazové připojištění osob cestujících motorovým vozidlem
- ♦ připojištění zavazadel
- ♦ pojištění oprav automobilů, kde je pojištěním kryto strojní riziko bez spojitosti s kolizí či jinou havárií auta.

V současnosti nabízejí české pojišťovny různé druhy majetkového pojištění motorových vozidel a navazujících druhů pojištění. Vždy je jedno z vyjmenovaných pojištění základní a další k němu tvoří připojištění.

2. 1. Živelní pojištění

Toto pojištění u nás kryje obvykle tato rizika: požár, úder blesku, výbuch, vichřice, krupobití, povodeň, záplava.

Podle všeobecných pojistných podmínek České pojišťovny pro havarijní pojištění motorových vozidel (jako havarijní pojištění je označováno celé majetkové pojištění motorových vozidel) tato pojišťovna sjednává "pojištění pro případ poškození nebo zničení věci živelní událostí", které vedle uvedených živelních rizik zahrnuje též škody vzniklé sesouváním půdy, zřícením skal nebo zemin, sesouváním nebo zřícením lavin a pádem stromů nebo stožárů. Za nahodilou živelní událost se přitom považuje i taková živelní událost, která nastala úmyslným jednáním jiné osoby než pojištěného, či osob jemu blízkých nebo žijících s ním ve společné události. [1]

Tabulka č. 1

Požár při dopravních nehodách

rok	počet nehod	počet zraněných	počet usmrcených
1995	143	49	19
1996	171	72	28
1997	205	148	31
1998	176	104	24
1999	192	97	27
2000	176	100	26
2001	193	99	15
2002	198	131	32

[7]

V tabulce č. 1 můžeme vidět průběh dopravních nehod, při kterých nastalo riziko požáru, od roku 1995 do roku 2002. S růstem počtu vozidel na silnicích toto riziko roste. V tabulce vidíme, že při těchto nehodách roste i počet zraněných a usmrcených osob, je to

způsobeno tím, že se na českých silnicích jezdí stále rychleji, nejsou dodržována pravidla silničního provozu. (statistika nehod viz. příloha č. 2)

2.2. Pojištění odcizení motorových vozidel

Toto pojištění poskytuje pojistnou ochranu pro případ odcizení vozidla nebo jeho částí (patří sem i části k vozidlu připevněné a obvyklá výbava vozidla v něm uzamčená). Konkretizace pojistné ochrany ve všeobecných pojistných podmínkách a v pojistné smlouvě (resp. v tzv. smluvním ujednání či speciálních pojistných podmínkách) bývá u jednotlivých pojišťoven odlišná.

Např. pojištěnému vznikne v pojištění pro případ odcizení právo na plnění, pokud pachatel překonal překážky chránící věci před odcizením (dále jen "vloupání"). Právo na plnění vzniká také, jestliže pachatel použil proti pojištěnému nebo osobám jemu blízkým násilného vyhrůžky bezprostředního násilí; pojišťovna poskytne plnění také v případě, že pojištěný byl zbaven možnosti ochrany svých věcí v důsledku smrti, ztráty vědomí nebo úrazu. Vloupáním se rozumí vniknutí do motorového vozidla jeho otevřením nástroji, které nejsou určeny k jeho řádnému otevírání, nebo jinak než dveřmi, nebo v době jeho otevření a po jeho uzamčení zmocnění se tohoto vozidla nebo jeho výbavy, nebo otevřením originálním klíčem nebo legálně zhotovením duplikátem, kterého se pachatel zmocnil vloupáním nebo loupeží. Za vloupání se považuje i zmocnění se povrchových částí připevněných z vnějšku k motorovému vozidlu. Při vloupání poskytuje pojišťovna plnění za věci zničené a poškozené i v případě, že nedošlo k odcizení věcí.

V dnešní době je riziko odcizení jedno z největších rizik.

V tabulce č. 2 vidíme rostoucí počet odcizených vozidel od roku 1992 do roku 2002. Je to způsobeno i rostoucím počtem vozidel na českých silnicích. Od roku 1992 vzrostl počet nalezených automobilů, bylo odhaleno několik skupin lidí, kteří vozidla odcizovali a dále prodávali. To je pozitivum, které přinesl vývoj v odcizení vozidel.

Tabulka č. 2

Statistika odcizených a nalezených osobních vozidel

Rok	Odcizeno	Nalezeno	%
1992	10 325	2 211	21,4
1993	25 078	5 813	23,17
1994	20 715	6 087	29,38
1995	19 545	6 137	31,39
1996	21 651	6 436	29,72
1997	23 850	7 622	31,95
1998	23 755	7 259	30,55
1999	23 523	9 752	28,70
2000	20 998	6 376	30,36
2001	19 396	6 303	32,49

[8]

S tímto rizikem je však spojena spousta otázek a problémů. Přestože podle statistik klesá v České republice počet odcizených motorových vozidel (viz. příloha č. 3), neklesá počet pojistných a leasingových podvodů v souvislosti s fingovanými krádežemi motorových vozidel. U této trestné činnosti je zjišťována stále větší míra profesionalizace pachatelů, zasahující ve svých důsledcích značně do pojišťovnictví.

Poměrně nepříznivý stav kriminality na úseku krádeží motorových vozidel a pojistných podvodů v souvislosti s fingovanými krádežemi motorových vozidel vyvolává zvýšenou aktivitu policejních orgánů při objasňování krádeží motorových vozidel. Při pátrání po odcizených motorových vozidlech dochází k nárůstu počtu zajištění těchto vozidel Policií České republiky. Část odcizených vozidel je nalezena jako opuštěná, zde obvykle policie žádné rozhodnutí ve formě usnesení nevydává a nalezené vozidlo předává po ověření vlastnických práv k vozidlu, o předání sepiše pouze protokol. V případě, že má vozidlo v užívání jiná osoba, která vozidlo zakoupila v dobré víře, policie zpravidla vozidlo zajistí jako věc důležitou pro trestní řízení.

Po prověření identifikátorů vozidla, zejména zda nedošlo k jejich změně, a po prověření způsobu nabytí vozidla stávajícím vlastníkem v případě, že již není vozidla třeba k dalšímu řízení a nepřichází v úvahu jeho zabránění nebo propadnutí, je vozidlo vráceno.

Problémy s navrácením vozidla původnímu vlastníku nastávají, jestliže současný vlastník uzavřel kupní smlouvu podle obchodního zákoníku, kdy je však vyžadována písemná forma kupní smlouvy. Problematiku navrácení nalezených odcizených vozidel upravuje jednak trestní právo, dále právo občanské a obchodní.

I přes uvedené problémy jsou zvýšené počty nalezených odcizených vozidel z ekonomického hlediska pro pojišťovny velmi zajímavé, na druhé straně sebou však přinášejí značné administrativní zatížení pojišťoven, neboť pojišťovny se výplatou pojistného plnění za odcizené vozidlo nestávají automaticky jeho vlastníky jako je tomu např. ve Spolkové republice Německo, kde je to upraveno zákonem o pojistné smlouvě. V naší právní úpravě však na pojišťovny přechází "pouze" právo na náhradu škody ve smyslu § 813 obč. zákona, vlastníkem vozidla se však výplatou pojistného plnění automaticky nestávají. Pokud klient pojišťovny o vozidlo projeví zájem, je pojišťovnou proveden výpočet výše škody, způsobené v době od odcizení do nalezení vozidla.

Případů, kdy klient po výplatě pojistného plnění projeví zájem o navrácení vozidla je velmi málo. V případě, kdy původní vlastníci o vozidlo již nemají zájem, nastává pro pojišťovny většinou obtížná práce.

Rovněž nejsou výjimkou případy, kdy se původního vlastníka vozidla nepodaří zjistit, neboť se odstěhoval bez udání adresy, právnická osoba zanikla apod.

Problematika navrácení odcizených vozidel v případě jejich zajištění nebo nalezení policií sáto, ve kterém je vozidlo registrováno a bylo nahlášeno i jeho odcizení, je sama o sobě složitá. V případě, že odcizené vozidlo je nalezeno v zahraničí, dochází ke zvýšení obtížnosti procesu navrácení nalezeného vozidla do země původní registrace, což je způsobeno jazykovou bariérou, rozdílnou legislativní úpravou i s transportem vozidla do země původní registrace. [9]

2.3. Havarijní pojištění

Havarijní pojištění je u nás definováno obvykle velmi jednoduše: pojistná ochrana se vztahuje na každé poškození nebo zničení motorového vozidla, na které se nevztahuje živelní pojištění a pojištění odcizení. Formulace tohoto pojištění se u pojišťoven liší. Můžeme se setkat např. s touto formulací: "Pojištěnému vznikne v havarijním pojištění právo na plnění, jestliže škoda byla způsobena nárazem, střetem nebo pádem, jakož i jakoukoliv jinou nahodilou událostí kromě odcizení a živelních událostí." [1]

Tabulka č. 3

Počet dopravních nehod v letech 1993 - 2002

Rok	Počet nehod	škoda v mil. Kč
1993	152 157	2 988
1994	156 242	4 263
1995	157 520	4 877
1996	201 697	6 054
1997	198 431	5 980
1998	210 138	6 834
1999	225 690	7 149
2000	211 516	7 096
2001	185 666	8 244
2002	190 178	8 891

[7]

Za posledních deset let se na našich dálnicích a silnicích stalo 1 907 773 nehod, při nichž bylo 13 404 lidí usmrceno, 60 167 osob bylo těžce zraněno a dalších 291 073 bylo zraněno lehce. Odhad hmotné škody přesáhl 62 miliard Kč. (počet dopravních nehod – viz. příloha č. 4).

Nebezpečnost na našich komunikacích potvrzuje i ta skutečnost, že v průměru každé necelé 3 minuty (přesně 2,7 minut) byla Policii ČR nahlášena nehoda, každých 18 minut

byl při nehodě lehce zraněn člověk a každých 96 minut těžce. V průměru každou 6,7 hodinu zemřel při nehodě člověk. Každou hodinu pak byla způsobena hmotná škoda přesahující jeden milion Kč (přesně 1 014 977 Kč).

Pojistné podmínky v předcházejících uvedených třech druzích majetkového pojištění motorových vozidel obsahují poměrně dlouhé seznamy výluk z pojištění. Z pojistné ochrany jsou vyloučena jednak strojní rizika, špatná obsluha vozidla, opotřebení apod. a jednak těžká rizika (např. jaderná a válečná), která jsou vyloučena z pojistného krytí i v řadě dalších pojištění. Pojistné plnění se dále nemusí poskytovat např. při řízení vozidla pod vlivem alkoholu nebo při řízení bez řidičského oprávnění. Vyloučeny jsou i škody při motoristických soutěžích a krytí šomázních rizik.

2.4. Připojištění zavazadel

Připojištění zavazadel dopravovaných pojištěným motorovým vozidlem sjednávají už skoro všechny pojišťovny na českém pojistném trhu. Předmětem pojištění jsou cestovní zavazadla a věci osobní potřeby dopravované pojištěným vozidlem. Toto pojištění platí pouze v době, kdy jsou věci vozidlem dopravovány, tj. během trvání cesty od výjezdu ze stanoviště vozidla, do jeho návratu. Není rozhodující, zda se jedná o cestu jednodenní nebo vícedenní. Při cestě v zahraničí se pojištění vztahuje pouze na cestovní zavazadla a věci osobní potřeby občanů s trvalým bydlištěm na území České republiky.

Pojištění se sjednává pro případ:

poškození nebo zničení věci živelní událostí,

krádeže věci vloupáním,

poškození, zničení, krádeže nebo ztráty věci při dopravní nehodě, která postihla pojištěné vozidlo.

Podle smluvního ujednání přitom z pojištění pro případ krádeže věci vloupáním vzniká právo na plnění jen tehdy, byla-li pojištěná věc ukraden ze zavazadlového prostoru pojištěného uzamčeného automobilu, přívěsu, střešního kufru a uzamčeného zavazadlového prostoru jednostopého motorového vozidla způsobem, při kterém pachatel

prokázaně násilím překonal překážky chránící pojištěné věci před krádeží. Za krádež s překonáním překážek se považuje zmocnění se věci proti vůli jejího vlastníka, pokud byla ukradena násilným vniknutím do uzamčeného zavazadlového prostoru osobního automobilu, přívěsu nebo jednostopého motorového vozidla.

Ve smluvních podmínkách je vyjmenováno, co se za krádež s překonáním překážek nepovažuje, např. vniknutí do automobilu nezjištěným způsobem, atd. Podle téhož smluvního ujednání vzniká právo na plnění z pojištění pro případ poškození, zničení, krádeže nebo ztráty věci při dopravní nehodě pojištěného vozidla pouze v případě, byl-li pojištěný při této nehodě v důsledku úrazu zbaven možnosti si věci opatrovat.

2.5. Pojištění oprav automobilů

Toto pojištění uhrazuje náklady nutné opravy vybraných pojištěných částí jako např. bloku motoru, klikové skříně motoru, převodovky atd. at' již vznikla neodborným zacházením či opotřebením. Pojištění oprav automobilů je jakousi obdobou garančního pojištění, placeného ovšem z prostředků motoristů.

U nás není nabízeno žádnou z pojišťoven.

2.6. Pojištění asistenčních služeb

Pojištění asistenčních služeb uhrazuje zejména dodatečné výdaje spojené s nehodou nebo poruchou vozidla či s jeho ukradením, případně také obdobné výdaje v důsledku úrazu nebo onemocnění cestujících v pojištěném voze.

U nás začala pojištění asistenčních služeb nabízet Česká pojišťovna od roku 1996. V současné době využívají asistenční služby skoro všechny pojišťovny nabízející majetkové pojištění motorových vozidel. Nejznámější asistenční společnosti, se kterými pojišťovny na českém pojistném trhu spolupracují jsou ABA, ÚAMK a AXA asistence.

Pojištění zahrnuje především příjezd opravárenského vozu při technické poruše vozidla, odtažení nepojízdného motorového vozidla do nejbližší opravy, pomoc oprávněným osobám při nouzovém ubytování a také nepřetržitou telefonní službu asistenční společnosti.

2.7. Úrazové pojištění cestujících

Pro úrazové připojištění cestujících motorovými vozidly platí pravidla soukromého úrazového pojištění. Konstrukce úrazového pojištění je tedy obecně shodná jako konstrukce soukromého úrazového pojištění.

Úrazová pojištění cestujících se obvykle nevztahují na ty cestující, kteří použijí vozidlo bez vědomí a souhlasu jeho držitele, a dále na úrazy řidiče vzniklé v důsledku duševní nemoci, epilepsie, záchvatu mrtvice nebo poruch vědomí způsobených zejména alkoholem.

V úrazovém pojištění cestujících motorovými vozidly mohou být obecně zahrnuti všichni cestující, nebo všichni cestující s výjimkou řidiče, nebo naopak jen řidič, nebo řidič a členové jeho rodiny. Může se jednat i pojištění osoby určené jménem či vztahem k pojistníkovi. Nejtypičtější variantou je pojistná ochrana všech cestujících.

Pokud je úrazové pojištění cestujících sjednáno pro všechny cestující osoby, pak jsou obecně možné dvě varianty sjednání pojistných částek: buď jsou pojistné částky sjednány:

- pro každé místo ve vozidle (pojištění sedadel), nebo
- celkem pro celé vozidlo s tím, že na jednotlivého cestujícího připadá alikvotní část celkové pojistné částky podle počtu cestujících v okamžiku nehody (paušální systém).

Tuto koncepci pojišťovny na českém pojistném trhu nepoužívají. Prodávají pojištění osob dopravovaných pojištěným motorovým vozidlem pro případ úrazu s těmito plněními:

- v případě smrti úrazem,
- za trvalé následky úrazu,
- za dobu nezbytného léčení tělesného poškození.

2.8. Pojištění právní ochrany

Značné riziko spojené s vlastnictvím a provozem motorových vozidel se promítá i do nezbytnosti rozsáhlé právní ochrany, resp. Poskytování právních služeb účastníkům toho provozu. Toto pojištění spočívá v ochraně pojistníka před neoprávněnými nároky třetích osob. Pojistná ochrana poskytovaná pojišťovnou zde spočívá v poskytování právních služeb na náklad pojišťovny. Konkrétní rozsah této pojistné ochrany je dán pojistnými podmínkami, v našich podmínkách se jedná o úhradu nákladů soudního řízení prvního stupně. Pojištění právní ochrany je svým způsobem opakem pojištění odpovědnosti za škodu, neboť odpovědnostní pojištění slouží k odvrácení neodůvodněných majetkových ztrát, zatímco pojištění právní ochrany má umožnit prosazení práv (což pro protistranu znamená majetkovou újmu).

U nás pojištění právní ochrany nabízela do nedávné doby pouze pojišťovna právní ochrany D. A. S. Dnes již toto pojištění může klient sjednat také u pojišťoven, které havarijní pojištění poskytují – Generali, Kooperativa a Uniqa.

Pojištění právní ochrany provozu motorových vozidel může mít podobu dvou druhů pojištění a jejich kombinace.

- V pojištění právní ochrany motorových vozidel se poskytovaná pojistná ochrana váže na motorové vozidlo uvedené v pojistné smlouvě. Pojištění jsou vlastník, držitel, nájemce, oprávnění řidiči a oprávnění cestující tohoto vozidla. Pojistná ochrana se vztahuje na právní ochranu v oblasti odpovědnosti za škodu, trestního práva, trestního práva na úseku řídičského oprávnění, smluvního práva v oboru motorových vozidel a finančního práva.

- Pojištění právní ochrany řidičů motorových vozidel má užší záběr – vztahuje se pouze na řidiče a je určeno pro řidiče cizích motorových vozidel. Vztahuje se na právní ochranu v oblasti odpovědnosti za škodu, trestního práva, trestního práva na úseku řidičského oprávnění a finančního práva.

Kombinované pojištění právní ochrany provozu motorových vozidel zahrnuje pojištění právní ochrany motorových vozidel i pojištění právní ochrany řidičů cizích motorových vozidel. Toto pojištění zahrnuje i nároky ze všech ostatních druhů pojištění motorových vozidel (včetně pojištění zavazadel, sedadel a oprav).

2.9. Určování ceny pojištění

Cenu pojištění ovlivňuje několik faktorů. Jedním z nich je stanovení výchozí ceny vozidla. Ještě poměrně nedávno bylo možné pojistit vozidlo pouze z takzvané nové ceny, to je z ceny, za jakou se prodávalo v autosalonu. A to ať se jednalo o vozidlo úplně nové nebo pět let starý ojetý vůz, který je svou cenou úplně jinde.

Výsledkem konkurenčního boje mezi pojišťovnami byla nabídka havarijního pojištění ojetých vozidel, u nichž se pojistná částka stanovuje na základě takzvané obecné ceny vozu, což je aktuální cena vozu na trhu a zpravidla se jako pojistná částka bere v úvahu cena daného vozu v autobazaru.

Skoro žádný rozdíl není mezi pojištěním na novu a obecnou hodnotu, kromě jeho cen. Klient tak jako tak nikdy nedostane při úplné škodě nebo odcizení vozu tolik peněz, aby si z něj mohl koupit úplně nové vozidlo. Pojistné plnění totiž většinou vychází z obecné (prodejní) ceny vozu v době a místě pojistné události. Pojištěný pak dostává částku, za niž si může pořídit stejné vozidlo, jaké měl před pojistnou událostí. Stejně vybavené, stejně ojeté. Od pojistného plnění se ale ještě odečítá sjednaná spoluúčast a v případech úplné škody cena upotřebitelných zbytků vozu. V případech částečné škody je shodně v obou případech pojistné plnění poskytováno zpravidla v nových cenách, tzv. v cenách náhradních dílů bez

započtení opotřebení. Maximálním možným plněním je však vždy obecná cena vozu, popřípadě pojistná částka. Rozdíl v ceně pojištění může být obrovský.

Cenu havarijního pojištění ovlivňuje řada faktorů. Mezi ně patří:

- typ a značka vozidla
- pořizovací cena vozidla
- stáří vozidla
- zvolené riziko pojištění
- zda se jedná o vozidlo tuzemské či zahraniční výroby
- rizikovost řidičů užívajících vozidlo (s menší nehodovostí levnější)
- použití bonusů a malusů
- výše spoluúčasti
- míra zabezpečení proti odcizení

Každá pojišťovna postupuje jinak a rozdílně hodnotí vyjmenované faktory.

3. HISTORICKÝ VÝVOJ

3.1. Vývoj pojištění motorových vozidel do vzniku Československé republiky

Do konce 19. století nejsou v oblasti majetkového pojištění žádné zmínky o pojištění motorových vozidel. Objevují se pouze požární, námořní a krupobitní pojištění, ke konci století se začala rozvíjet také pojištění hospodářských zvířat a úrazové pojištění. U nás hrálo největší roli požární pojištění, námořní pojištění u nás nebylo zastoupeno. To vyplývalo z toho, že náš stát se nachází ve vnitrozemí.

Do roku 1908, kdy byl vydán tzv. **Automobilový zákon**, pojišťovny uzavírali pojištění automobilů proti jejich škodám pouze výjimečně a to víceméně jen z reklamních důvodů. S příchodem automobilového zákona se však situace změnila. Pojištěním automobilů se začala zabývat řada pojišťoven působících na pojistném trhu za Rakouska-Uherska. Z Českých pojišťoven se jako první zapojili: pojišťovna Patria (1910), První česká (1910), Rolnická (1911), Moldavia (1912) a Hasičská (1913). Nutno podotknout, že se nejednalo o majetkové pojištění v pravém slova smyslu. Jednalo se zejména o pojištění odpovědnosti. Pojištění však ještě nebylo povinné. [4]

V období první světové války dochází k útlumu v pojišťovnictví. Dochází k výraznému poklesu jak přijatého pojistného, tak i k poklesu počtu pojistných smluv.

3.2 Vývoj v prvních poválečných letech (1918 – 1923)

Toto období je velmi specifické nejen v důsledku konce 1. Světové války, ale i kvůli rozpadu Rakouska-Uherska a vzniku nástupnických států včetně Československa. Dochází k oživení celého pojistného sektoru, zejména pak k velikému růstu potřeb dopravního pojištění, jednak dočasně jako nutnost dodávek zboží do válkou zničeného území, jednak trvale v souvislosti růstu zahraničního obchodu (menší státní celek byl více vázán na zahraniční obchod). Majetkové pojištění motorových vozidel však růst ještě

nezaznamenává a jeho význam je stále nepatrný. Havarijní pojištění se zatím nevyskytovalo jako samostatný druh pojištění. [5]

3.3. Vývoj v období konjunktury (1924 – 1929)

V letech 1924 – 1929 došlo k výraznému rozvoji automobilismu. V souvislosti s tím začal velmi výrazně růst i zájem o pojištění automobilu proti rozbití. Význam pojištění autokaska (jiné názvosloví pro pojištění automobilů proti rozbití) se během konjunktury vyšplhal až na třetí místo mezi všemi druhy pojištění (tabulka č.)

tabulka č.4 Podíly jednotlivých druhů pojištění

Druh pojištění	Podíl v %
Požární pojištění	51,86
Pojištění odpovědnosti	12,50
Pojištění autokaska	7,26
Úrazové pojištění	6,31
Krupobitní pojištění	5,92
Pojištění proti krádeži	5,37
Dopravní pojištění	4,17
Šomážní pojištění	1,85
Ostatní druhy	4,76

Zdroj: [5, s. 185]

Konstrukce tohoto produktu umožňovala pojistit automobil zvláště proti požáru, proti rozbití a také umožňovala pojistit odpovědnost vůči třetím poškozeným osobám (odpovědnost nebyla ještě povinná).

V období konjunktury se na tomto pojištění podílelo 22 ústavů. Obchod byl však v tomto druhu pojištění pasivní, pojistné plnění převažovalo nad přijatým pojistným. Pojišťovny byly nuceny spokojit se s minimální provizí a podělit se s zajišťovnami o jiné druhy pojištění, které vykazovaly dobrý škodní průběh.

V důsledku špatných obchodů v oblasti pojištění automobilů vytváří většina zainteresovaných pojišťoven volné zájmové sdružení pod názvem **autodohoda**. Její členové odstranili výhodové smlouvy jednotlivých pojišťoven s autokluby, uvedli tarify na správnou míru a kontrolovali jejich dodržování. Navíc se škodní průběh rok od roku zlepšoval, takže se československý automobilový pojišťovací obchod stal velmi atraktivní, viz tabulka č. 2. [5]

Tabulka č. 5 Škodní průběh v pojištění motorových vozidel

Rok	Hrubé přijaté pojistné a zajistné	Vyplacené hrubé škody	Škody v % k pojistnému
1924	12,5	13,1	105,1
1927	48	33	68,8
1928	68	44	64,7
1929	78	45	57,7

Zdroj: [5, s. 188]

3.4. Vývoj v období hospodářské krize (1930 – 1938)

V období hospodářské krize se značně rozcházejí objektivní pojistné potřeby se subjektivním pojistným zájmem. Nedostatek peněžních prostředků v období rozsáhlé nezaměstnanosti nutil občany, aby již neuzavírali nová pojištění, dokonce aby rušili pojištění stávající. Pojišťovnictví tedy zhruba kopíruje vývoj ekonomiky. V letech hospodářské krize klesá výkon pojišťoven. Ovšem s určitým opožděním, což je dáno dlouhodobým charakterem pojistných obchodů. „Dlouhodobá povaha pojišťovacích obchodů jest příčinou, že v pojišťovnictví ani příznivé, ani nepříznivé poměry současné neprojevují se ihned, nýbrž teprve po určitém časovém odstupu, odpovídající asi průměru dlouhodobých závazků. Toto meziobdobí poskytuje v dnešních poměrech pojišťovnictví vítanou lhůtu, ve které může svoje hospodářské, technické a finanční základy podle

dnešních poměrů tak upravit, aby co nejlépe bylo připraveno pro eventuality budoucího vývoje.“ *

Významným bodem historie pojištění motorových vozidel je 26. březen 1935, kdy byl vydán zákon č. 81/1935 Sb. z. o jízdě motorovými vozidly, který zaváděl obligatornost odpovědnostního pojištění pro všechna motorová vozidla.

3.5. Vývoj v období druhé světové války (1939 – 1945) a prvních poválečných letech (1946 – 1947)

Struktura pojistných potřeb se moc v letech druhé světové války nezměnila. Zvýšil se však pojistný zájem na některé druhy pojištění, a to v souvislosti s narůstající inflací a snahou zbavit se přebytečných peněžních prostředků. Pojistný zájem o havarijní pojištění se ale přesunul na jiné druhy, v důsledku odstavení většiny soukromých vozidel. Na silnicích je nahradily vozy vojenské, policejní a vozidla několika málo německých a českých obyvatel. Na takovou situaci pojišťovny velmi pružně zareagovaly a přeměnili většinu havarijních pojistek pouze na rizika spojená s uložením či uskladněním. Těsně po válce ještě platilo omezení provozu zavedené nacisty, ale brzy se pojištění transformované na riziko uskladnění a uložení opět obnovovalo na rizika normálního havarijního pojištění. V té době připadal stále jeden automobil na zhruba šedesát obyvatel a význam havarijního pojištění nepřesahoval hranici dosaženou na konci 30. let.

Velký počet pojišťoven působících na našem území (přes 740 pojišťovacích ústavů) postupně splynulo do pěti národních podniků:

- ❖ Pojišťovna Slavia
- ❖ Pražská pojišťovna
- ❖ Pojišťovna Slovan
- ❖ Nemocenská pojišťovna
- ❖ První československá pojišťovna

* zdroj: 5, s. 270

3.6. Vývoj a koncepce havarijního pojištění v období centrálně plánovaného hospodářství

Intenzivní budování centrálně plánovaného hospodářství po únoru 1948 vneslo velké změny i do oblasti pojišťovnictví. Vyhláška ministerstva financí č. 977 z 25. Května 1948 o sloučení pojišťoven, národních podniků slučovala čtyři stávající pojišťovny, které tímto zanikly bez likvidace, v pojišťovnu pátou, První československou pojišťovnu. 1. ledna převzala práva a závazky zaniklých pojišťoven a její jméno znělo Československá pojišťovna, národní podnik. Vytvoření jedné pojišťovny umožnilo v širším měřítku a s nižšími náklady zabezpečovat pojistnou ochranu občanů. Zájem obyvatel o některá pojištění stoupal, což se týkalo především pojištění motorových vozidel, jehož okrajový význam z poválečných let prudce stoupal.

Podle §7 odst. 1 zákona o pojistné smlouvě č. 189/1950 Sb., se pojistné podmínky vydávaly formou všeobecného závazného právního předpisu. Prvním takovým předpisem byla vyhláška č. 301/1951(č. 336/1951 Ú. v.), která měla devět příloh. V příloze č. 7 byly uvedeny pojistné podmínky pro pojištění motorových vozidel. Pojištění motorových vozidel se dělilo na dvě základní skupiny: a) zákonné pojištění motorových vozidel (před tím povinné smluvní pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem motorového vozidla), b) pojištění pro případ poškození, zničení nebo odcizení motorového vozidla (havarijní pojištění). Počátkem roku 1948 se havarijní pojištění dojednávalo na pojistnou částku, kterou byla při pojištění nového vozidla jeho fakturovaná prodejní cena a při pojištění ojetého vozidla jeho dohodnutá časová cena. Později se havarijní pojištění sjednávalo bez pojistné částky, podle zdvihového objemu válců. Na tomto základu se určovalo pojistné pro konkrétní typ vozidla. Výše pojistného se přitom stanovovala podle země výroby (Československo, ostatní socialistické země, ostatní země). Při pojišťování bez pojistné částky (podle typu vozidla) se postupně dala sjednat i spoluúčast a to ve výši Kčs 300,- (od 1. 7. 1967 do 31. 12. 1974). Při pojišťování na pojistnou částku se spoluúčast sjednat nedala. Kromě základního pojištění, tzv. **plného havarijního pojištění**, se mohlo sjednat i tzv. **havarijní pojištění omezené**. Sazebníky pojistného se členili pro konkrétní typ vozidla, nebo podle zdvihového objemu, pojistné se pak stanovilo za:

- a) jednostopá vozidla (včetně tříkolek, apod.)
- b) osobní automobily vyrobené v Československu
- c) osobní automobily vyrobené v socialistických státech
- d) osobní automobily vyrobené v ostatních státech. *

K takto stanovenému pojistnému se připočítávali (odpočítávali) přírázky (srážky) za vybavenost automobilu, například varianta combi + 10 %.

K jedné pojistné smlouvě se mohlo sjednat i doplňkové pojištění zavazadel a věci osobní potřeby v osobním automobilu pro případ poškození, zničení a odcizení na pojistnou částku 5 000,- Kčs a úrazové pojištění osob dopravovaných motorových vozidlem na pojistné částky

- pro případ smrti úrazem 20 000,- Kčs
- za trvalé následky úrazu, dle jejich rozsahu procentem z 40 000,- Kčs
- za dobu nezbytného léčení procentem z 4 000,- Kčs. **

Pojištění platilo pouze na pojistné události na území Československa. Při cestách do ciziny se mohlo krátkodobě pojištění rozšířit i na pojistné události mimo naše území. Nejméně na 7 dní, nejdéle na dobu jednoho roku. Za podstatně vyšší pojistné se sjednávalo i krátkodobé havarijní pojištění pro vozidla vyjíždějící do ciziny, která nebyla v Československu pojištěna.

Až do roku 1967 pojišťovna hradila přiměřené náklady na opravu pojistnou událostí poškozeného vozidla, a to až do výše časové ceny, kterou mělo vozidlo těsně před pojistnou událostí. Pojišťovna tyto náklady snížila při výměně poškozených dílů za nové podle stupně jejich opotřebení z doby před pojistnou událostí, tzv. amortizační srážka. Při pojištění po roku 1967 se už tato srážka neodečítala. Po roce 1967 pojišťovna rovněž

* Pojistné za vozidla vyrobená v socialistických státech bylo dlouhou dobu stabilní, výše pojistného za vozy vyrobené v ostatních státech se zvyšovalo

** Pojistné částky jsou shodné s těmi, které nabízel Česká pojišťovna, a. s. až do roku 1996 (pojistná částka na dobu nezbytného léčení byla zvýšena na 5 000,- Kčs)

zavedla bonus. Nároky na snížení pojistného byly po třiletém bezeškodném průběhu a to ve výši 20 % pojistného. Dále bylo možno získat 20% slevu za vozidlo starší 7 let, která byla podmíněna technickou prohlídkou vozidla.

Pojištění mělo i některé výluky:

- část vozidla byla poškozena nebo zničena v důsledku jejího funkčního namáhání, přirozeného opotřebení nebo v důsledku únavy materiálu
- došlo k poškození elektrického zařízení vozidla zkratem
- část vozidla byla poškozena nebo zničena v důsledku nesprávné obsluhy nebo údržby
- vozidlo bylo poškozeno nebo zničeno prováděním opravy nebo údržby anebo v přímé souvislosti s těmito pracemi
- vozidlo bylo poškozeno nebo zničeno při jeho řízení osobou, která neměla předepsané oprávnění k řízení vozidla (avšak i v těchto případech poskytovala pojišťovna plnění, jestliže k poškození vozidla nebo jeho části shora uvedenými způsoby došlo v době odcizení do vrácení vozidla, pokud vozidlo neodcizila osoba pojištěnému blízká). Pojišťovna byla rovněž povinna plnit, jestliže při řízení vozidla osobou, která neměla předepsané oprávnění k řízení vozidla, bylo vozidlo poškozeno nebo zničeno v důsledku některé živelní události.

3. 7. Změny v koncepci pojištění v 70. a 80. letech

Havarijní pojištění bylo považováno za samostatné pojistné odvětví. Velkou změnou bylo v roce 1975 zavedení povinné jednotné spoluúčasti 500,- Kčs u všech dvoustopých vozidel občanů. Spoluúčast se neodečítala, pokud škodu způsobil jiný provozovatel nebo řidič motorového vozidla. Byl-li odpověden jen částečně, odečítala se i část spoluúčasti. Ve výši 300 a 500 Kčs pro jakákoliv dvoustopá vozidla a ve výši 1 500 a 3 000 Kčs pro dvoustopá vozidla vyrobená v kapitalistických státech a Jugoslávii. [2]

Bonus, poprvé zavedený v roce 1967, se nevztahoval na živel ani na odcizení. Od 1. 1. 1981 dochází ke změně výkladu v tom smyslu, že na bezeškodný průběh nemá vliv ani škoda, o níž pojištěný prokáže, že ji nezavinila ani částečně žádná osoba, účastníci se

provozu vozidla. 1. 7. 1981 byl dosavadní 20% bonus za tříletý bezeškodní průběh rozšířen na 30% za 5 let a v roce 1987 byl systém bonusů dále rozšířen o 40% za 6 let a 50% za 7 let. Navíc se zavedlo i stupňovité odnímání bonusů při vzniku zaviněné hlášené škody (z 50% na 40%, ze 40% na 30%, ze 30% na 20% a z 20% na 0%). Pokud škoda vznikla v souvislosti s požitím alkoholu, bonus se odnímal rovnou na 0%. Doplnkové úrazové pojištění se dalo od roku 1981 sjednat i z dvojnásobnými pojistnými částkami než dosavadní (20 000 smrt úrazem, 40 000 trvalé následky a 5 000 doba nezbytného léčení), samozřejmě z dvojnásobným pojistným (140,- Kčs a 280,- Kčs). Po zbytek 80. let již k žádným významnějším škodám nedochází a v této formě prožívá až do počátku 90. let, kdy si doba vyžádala razantní změny v celé konstrukci havarijního pojištění. [2]

3. 8. Vývoj po roce 1989, demonopolizace pojistného trhu a vznik konkurenčního prostředí

Transformace monopolního pojistného trhu na konkurenční prostředí přichází teprve se zákonem 185/1991 Sb. K demonopolizace v havarijním pojištění však dochází později, neboť Česká pojišťovna nabízela svůj produkt za velmi nízké pojistné, kterému nemohly ostatní nastupující pojišťovny konkurovat. V roce 1992 byla Česká státní pojišťovna přetransformována na Českou pojišťovnu a. s. a vstoupila do všech práv a povinností bývalé pojišťovny. Její základní rezervní fond pro neživotní pojištění byl však příliš malý, aby vyhovoval současné situaci. Také hospodaření v oblasti pojišťování motorových vozidel bylo velmi ztrátové. Zákonitě muselo dojít k zásadnímu přeformulování pojistných podmínek, které zavedly přesnější identifikaci vozů*, a také k výraznému zvýšení pojistných sazeb. Zvyšování pojistného však pokračovalo i nadále. S vyšším pojistným vzrost zájem i o větší míru spoluúčasti a o její změně v konstrukci (zavádí se i procentní spoluúčast). Vyšší tržní pojistné dávalo prostor pro vstup konkurenčních pojišťoven, jejichž počet nejen v havarijním pojištění se neustále zvětšoval. V tomto období nastává velký dynamický rozvoj celého pojistného trhu. Zvyšoval se nejen počet pojišťoven

* Po roce 1989 se zde začalo objevovat velké množství značek, typů a vybavenosti vozidel různého stáří, což vedlo za daných pojistných podmínek k velkým nepřesnostem při určování pojistného. To mělo za následek milionové rozdíly mezi přijatým pojistným a vplacenými náhradami.

působících v České republice – viz tabulka č. 3, ale i celkové výnosy (růst výnosů za rok 1993 o 29 %, 1994 o 48 %, 1995 o 38 %.

Tabulka č. 6 – Počet pojišťoven působících na Českém pojistném trhu v letech 1991–2000

Rok	počet pojišťoven
1991	3
1993	20
1995	32
1997	39
2000	42

zdroj: [3]

Tabulka č. 7 – Havarijní pojištění motorových vozidel obyvatel

Rok	předepsané pojistné (v tis. Kč)	vyplacené pojistné (v tis. Kč)	počet vyřízených událostí (ks)	počet nevyřízených událostí (ks)
1993	1 078 905	1 632 375	147 153	14 250
1994	918 548	1 690 687	112 771	9 932
1995	1 042 839	633 610	6 104	18 527
1996	1 388 879	563 637	16 160	3 668
1997	2 198 767	789 065	20 687	4 391
1998	2 512 509	1 084 289	26 479	4 334
1999	2 600 518	1 434 182	48 751	5 231
2000	2 794 062	1 371 686	26 035	5 177
2001	3 574 000	*	*	*
2002	*	*	*	*

zdroj: [7]

*Pro roky 2001 a 2002 není ve výroční zprávách ČAPu uvedeno samostatně předepsané, vyplacené pojistné, počet vyřízených a nevyřízených událostí pro havarijní pojištění osob. Je uvedeno pouze společně s havarijním pojištěním pro podnikatele. Pojišťovny tyto údaje samostatně neuvedly, proto není možné tyto ukazatele souhrnně za všechny pojišťovny poskytující havarijní pojištění zahrnout.

Neživotní pojištění se v roce 1995 podílelo na 73 % přijatého pojistného, přičemž havarijní pojištění zaznamenalo podíl 3,1 %. Nutno ovšem podotknout, že havarijní pojištění bylo až do roku 1995 ztrátové, kdy škodní procento poprvé pokleslo pod 100 %, viz tabulka č. 7

3.9 Statistický přehled o nehodovosti v silničním provozu na území ČR za rok 2002

tabulka č. 8

Nehody a jejich následky za posledních 10 let

Rok	Počet nehod	Usmrceno	Těžce zraněno	Lehce zraněno
1993	152 157	1 355	5 629	26 821
1994	156 242	1 473	6 232	29 590
1995	157 520	1 384	6 298	30 866
1996	201 697	1 386	6 621	31 296
1997	198 431	1 411	6 632	30 155
1998	210 138	1 204	6 152	29 225
1999	225 690	1 322	6 093	28 747
2000	211 516	1 336	5 525	27 063
2001	185 666	1 219	5 493	28 297
2002	190 178	1 314	5 492	29 013

[9]

Za posledních 10 let se na našich dálnicích a silnicích stalo 1 907 773 nehod (tab. č. 8), při nichž bylo 13 404 lidí usmrceno, 60 167 osob bylo těžce zraněno a dalších 291 073 bylo zraněno lehce. Odhad hmotné škody přesáhl 62 miliard Kč.

Nebezpečnost na našich komunikacích potvrzuje i ta skutečnost, že v průměru každé necelé 3 minuty byla Policii ČR nahlášena nehoda, každých 18 minut byl při nehodě lehce zraněn člověk a každých 96 minut těžce. V průměru každou 6,7 hodinu zemřel při nehodě člověk.

V tomto období zaregistrovala policie celkem 17 823 nehod, kdy viník nehody z místa ujel a při těchto nehodách bylo usmrceno 26 osob a dalších 1 187 bylo zraněno. Počet těchto nehod je oproti stejnému období předchozího roku vyšší o 3,1 %, počet usmrcených zůstal na úrovni roku 2001 a počet zraněných je vyšší – o 56 osob. V tabulce č. 9 vidíme viníky a zavinění dopravních nehod, největší podíl na nehodovosti nesou sami řidiči motorových vozidel.

tabulka č. 9 Přehled viníků a zavinění nehod za rok 2002

viník, zavinění nehody	počet nehod	tj. %	počet usmrcených	tj. %
Řidičem motorového vozidla	147 797	91,7	1 159	88,2
Řidičem nemotorového vozidla	2 978	1,6	68	5,2
Chodcem	2 192	1,1	61	4,6
Jiným účastníkem	232	0,1	1	0,1
Závadou komunikace	666	0,3	0	0,0
Technickou závadou vozidla	1 728	0,9	12	0,9
Lesní, domácí zvířít	7 320	3,8	2	0,2
Jiné zavinění	805	0,4	11	0,8

zdroj: [9]

Z hlediska stáří osobních automobilů jsou nejvíce frekventovány roky výroby 1995 až 1999, jejichž řidiči zavinili téměř 32 % z celkového počtu nehod osobních automobilů, v pořadí četnosti následují osobní automobily vyrobené v letech 1990 až 1994 – necelých 22 %. Ukazatel závažnosti nehod má nejvyšší hodnotu u osobních automobilů vyrobených v letech 1980 – 84, kde na 1 000 nehod připadá 10,7 usmrcených osob, hodnota závažnosti vyšší než průměrně u vozidel vyrobených v letech 1985 až 1994. Nejnižší hodnota tohoto ukazatele – 3,3 je u vozidel vyrobených v roce 2002.

Řidiči vozidel registrovaných mimo území ČR zavinili 5 511 nehod. Při těchto nehodách přišlo o život 72 lidí a dalších 1 012 bylo zraněno. Nejvíce těchto nehod zavinili řidiči vozidel registrovaných v SRN, následují nehody řidičů vozidel ze Slovenska, Polska a Rakouska.

Chodci zavinili celkem 2 192 nehod, z toho nejvíce nehod zavinily děti – 853. Nejtragičtější příčinou nehod chodců bylo neopatrné nebo náhlé vstoupení do vozovky z chodníku. Dalším specifikem nehod zaviněných pod vlivem alkoholu, 196 chodců – viníků – bylo v době nehody pod vlivem alkoholu.

Na přechodech pro chodce, bez ohledu na zavinění nehody, zahynulo roce 2002 celkem 55 chodců. Nejhorší situace byla na území hl. m. Prahy a na území Východočeského kraje. Při nehodách zaviněných řidiči motorových vozidel z důvodu neumožnění nerušeného a bezpečného přejetí vozovky chodci, přecházejícímu po vyznačeném přechodu, zahynulo v roce 2002 celkem 32 chodců.

Časové rozložení nehod

Nehodami nejvíce zatíženými dny v roce 2002 byly pátky, kdy bylo nahlášeno 34 653 nehod, následovaly pondělky a středy. Nejméně nehod připadá na neděle a soboty. Nejvíce usmrcených bylo zaznamenáno při sobotních a pátečních nehodách, kdy bylo usmrceno 252 osob. Nejvíce nehod se stalo v říjnu, nejméně v únoru a dubnu. Nejvíce usmrcených bylo při listopadových nehodách.

Z celkového počtu 1 314 usmrcených osob při nehodách v silničním provozu:

- 438 řidičů osobních automobilů, z toho 186 nebylo připoutáno
- 269 chodců, z toho 96 při nehodách mimo obec
- 281 spolujezdců v osobních automobilech, z toho 148 nebo připoutáno
- 134 cyklistů, z toho 71 při nehodách mimo obec
- 88 řidičů motocyklů, z toho 12 nemělo ochrannou přilbu
- 42 řidičů nákladních automobilů
- 12 řidičů malých motocyklů, z toho 3 neměli ochrannou přilbu
- 8 spolujezdců v nákladních automobilech
- 15 řidičů mopedů, z toho 8 nemělo ochrannou přilbu

Vývoj následků nehod v silničním provozu v roce 2002 byl, po relativně příznivém vývoji v roce 2001, velmi nepříznivý.

4. HAVARIJNÍ POJIŠTĚNÍ NA ČESKÉM POJISTNÉM TRHU

4. 1. Situace na českém pojistném trhu

Kasko dnes nabízí řada pojišťoven, ale vybrat si dobré havarijní pojištění za dobrou cenu – to je umění. Havarijní pojištění, jinak známé pod termínem "kasko" je vyžadováno zejména leasingovými firmami jako ochrana jejich pronajatého majetku před poškozením, ztrátou či zničením. Pojišťovny nabízejí několik typů tohoto pojištění. Mohou se lišit podle rozsahu rizik, ale také podle způsobu stanovení hodnoty pojištěného vozu, a tím i cenou pojištění a budoucího pojistného plnění.

Jaké pojišťovny poskytují havarijní pojištění na českém pojistném trhu můžeme vidět v příloze č. 1.

tab. č. 10 Vývoj počtu pojišťoven poskytujících havarijní pojištění

rok	počet pojišťoven
k 31. 5. 2000	18
k 31. 6. 2001	18
k 31. 6. 2002	15
k 31. 6. 2003	12
k 31. 3. 2004	9

[22]

V tabulce č. 10 můžeme vidět, že počet pojišťoven, které nabízejí klientům produkt havarijního pojištění, za posledních pět let značně klesl.

Zájemce si mohou sjednat pojištění kombinace rizik, takzvané All Risk, zahrnujícího havárii, odcizení, poškození živlem a vandalismus, nebo samostatná pojištění jednotlivých rizik. Pojištění typu All Risk kryje skoro všechna možná rizika, ale je vůbec nejdražším typem pojištění. Právě tento typ pojištění si většinou musí uzavřít klient leasingové společnosti. Jinak existují produkty na pojištění samostatných rizik havárie či živlu. Ojediněle je možné setkat se na trhu se samostatným pojištěním odcizení a vandalismu a

bývá velmi drahé. Důvody nechuti pojišťoven krýt toto riziko samostatně jsou nasnadě. Proto odcizení a vandalismus zahrnují do minibalíčků s dalšími riziky.

Maximálním možným plněním je vždy obecná cena vozu, popřípadě pojistná částka. Jenže rozdíl v ceně pojištění může být obrovský.

Na trhu se lze také setkat s pojištěním na takzvanou časovou cenu, což znamená cenu, u níž se započítává amortizace vozu bez ohledu na poptávku po dané značce a typu vozu na trhu. Toto pojištění bývá sice levnější, ale nemusí být pro klienta vždy výhodné. Opotřeбенí se počítá i u dílčích oprav, takže pojištěný zpravidla musí dorovnat rozdíl ceny náhradního dílu mezi jeho časovou a novou cenou. Jediné, co pojišťovna uhradí v plné výši, je cena práce autoservisu.

Do ceny pojištění mohou vstupovat ještě další vlivy jako územní rozsah pojištění, věk řidiče. Stejný význam má i nastavení výše spoluúčasti, kterou se klient podílí na každé pojistné události. Nejčastěji to bývá 5 procent, minimálně 5 000 korun, nebo 10 procent, minimálně 10 000 korun pojistného plnění. Znamená to, že dojde-li ke škodě ve výši 35 000 korun, pojišťovna v prvním případě odečte od pojistného plnění částku pět tisíc, ve druhém případě 10 000 korun.

Pojistné plnění za dílčí škodu je možné dostat od pojišťovny jednak formou proplacení faktury od autoservisu nebo tzv. rozpočtem. Horními limity nákladnosti opravy jsou vždy sazby a ceny autorizovaných servisů příslušné značky vozu. V případě proplacení faktury, není-li sporu o jednotlivé položky, pojišťovna škodu zaplatí buď přímo servisu, nebo majiteli (popř. držiteli) vozu. Zde však mohou nastat nepříjemné komplikace v případě, že se pojišťovna z nějakých důvodů k proplacení nemá. Pomineme-li důvody oprávněné, lze se bohužel setkat také s úmyslným "procesním" protahováním vyplacení škody. V případě, že opravu servisu uhradil klient a peníze má proplatit pojišťovna přímo jemu, znamená to jen zatížení rodinného rozpočtu. Ovšem pokud nedorazí včas peníze od pojišťovny na účet autoservisu, může se stát, že servis vozidlo nevydá. I v tomto případě platí, že kromě ceny pojištění je důležitá spolehlivost pojišťovny.

Jestliže dojde k vyplacení pojistného plnění rozpočtem, obdrží pojištěný přiměřenou finanční částku stanovenou na základě interních sazebníků pojišťoven a je pouze na něm, kde si nechá poškozené vozidlo opravit. Bude-li to u známého, který odvede práci za pakatel, může na tom ještě ušetřit. Otázkou ale může být kvalita odvedené práce a s tím související bezpečnost dalšího provozu vozidla.

Sleva a bonusy, například za bezeškodní průběh, se mohou promítnout do ceny pojištění. To platí jak u pojištění nových vozů, tak i ojetých. Zejména u pojištění ojetých vozidel mohou nastat výrazné rozdíly tehdy, pokud zájemce o pojištění jezdí dlouhodobě bez nehody a má "vyježděný" vysoký bonus za bezeškodní průběh. Pak je vhodné nechat si vypočítat cenu pojištění na novou i obecnou hodnotu. Ne každá pojišťovna u levnějšího typu pojištění bonusy uznává a přebírá. Výsledná cena pojištění na obecnou hodnotu může pak v některých případech být dokonce vyšší než při pojištění na novu hodnotu se započtením bezeškodního průběhu.

Při nákupu vozu na leasing může mít vliv na uznání dosavadního bezeškodního průběhu nejen typ produktu, ale také výběr pojišťovny. Protože v tomto případě vstupuje "do hry" jiný vlastník (leasingová společnost) a klient je pouze držitelem, nemusí pojišťovna uznat převod bonusu z vozidla, u něhož byl klient dosavadním vlastníkem. Najdou se však i výjimky. Nelze ovšem jednoznačně říci, co je výhodnější. Faktem totiž zůstává, že leasingové společnosti jako významní obchodní partneři pojišťoven dost často pracují s jinými sazbami za pojištění, takže případné sjednání individuální pojistné smlouvy s uznáním bonusem nakonec nemusí být vůbec výhodné.

Při uzavírání havarijního pojištění je v každém případě vhodné obrátit se nejdříve na pojišťovnu, u níž má klient uzavřené povinné ručení. Pojišťovny takové klienty mohou zvýhodnit nižší cenou za havarijní pojištění a získaná sleva rozhodně není bezvýznamná, většinou představuje 5 % z pojistné částky. Teprve pokud by tam klient se slevou neuspěl nebo by cenu pojištění byla příliš vysoká, měl by se podívat jinde. Přesto je dobré udělat si předem malý průzkum trhu a navštívit více pojišťoven, aby klient věděl, v jaké cenové kategorii se pojistka na jeho vozidlo pohybuje.

Tento průzkum uděláme v další části této práce. V příloze č. 2 můžeme vidět, jaká rizika a doplňková pojištění kasko jsou nabízena pojišťovnami, které toto pojištění poskytují. Zaměříme se na pět největších a nejvýznamnějších pojišťoven, které mají tento produkt ve své nabídce, od uzavření pojistné smlouvy až po likvidaci škody.

4. 2. ČESKÁ POJIŠŤOVNA

Česká pojišťovna je pojišťovnou s největším předepsaným pojistným v havarijním pojištění a největším pojistným kmenem na českém pojistném trhu.

Tato pojišťovna nabízí tyto typy havarijního pojištění:

- Havarijní pojištění ALL Risk
- Havarijní pojištění (Havárie a živél)
- Pojištění vozidel (Odcizení a živél)

Havarijní pojištění je určeno všem vozidlům s platným technickým průkazem a českou SPZ kromě vozidel historických. Pojištění je uzavřeno na dobu 1 roku, pokud není ve smlouvě ujednáno jinak.

Za dodatečné zabezpečení vozidla proti odcizení může klient v havarijním pojištění typu All Risk a Odcizení a živél získat slevu na pojistném až 30 %.

- 10 % slevu získá pojistník za instalaci mechanického zabezpečovacího zařízení, které blokuje převody vozidla (Construct, Defekt Lock, Medvěd Blok nebo obdobné zařízení)
- 20 % slevu, je-li ve vozidle instalováno zařízení pro jeho aktivní lokalizaci (Lo-jack, Next-Net, Blue Sky nebo podobné systémy pracující na podobném principu)
- 30 % slevu, jsou-li ve vozidle nainstalována obě výše uvedená zabezpečovací zařízení.

Pro všechna vozidla je možné vybírat ze široké nabídky spoluúčasti:

- 1 %, minimálně 1 000 Kč
- 5 %, minimálně 5 000 Kč
- 10 %, minimálně 10 000 Kč
- 20 %, minimálně 20 000 Kč
- 30 %, minimálně 30 000 Kč.

Pojistné lze hradit v ročních, pololetních, čtvrtletních nebo měsíčních splátkách.

4. 2. 1. Havarijní pojištění – All Risk

Je nejkompresnějším druhem havarijního pojištění, které se vztahuje na:

- poškození, či zničení vozidla nebo jeho části, případně jeho výbavy v důsledku havárie nebo živelní události
- odcizení vozidla nebo jeho části, případně jeho výbavy, proti krádeži vloupáním nebo loupežným přepadením
- zásah cizí osoby (vandalismus)
- poskytnutí nezbytné pomoci, dojde-li k pojistné události v zahraničí.

Dále nové havarijní pojištění obsahuje zdarma:

- pojištění trvalých následků úrazu nebo smrti úrazem dopravovaných osob
- pojištění asistenčních služeb "Klasik" v případě nehody.

Možnosti dalšího připojištění:

- pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla – povinné ručení
- pojištění zavazadel a věcí osobní potřeby
- pojištění úrazu dopravovaných osob
- pojištění půjčovného během opravy vozidla
- pojištění plné úhrady opravy v zahraničí
- pojištění čelního skla
- rozšířené pojištění asistenčních služeb "Special", platné i pro případ poruchy.

Novinkou v tomto pojištění jsou výše jmenované, kdy do jedné pojistné smlouvy na havarijní pojištění lze sjednat i pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla - povinné ručení a tak splnit zákonnou povinnost a ochránit svůj majetek. Navíc zdarma získat rozšířené pojištění asistenčních služeb "Special", platné i pro případ poruchy. Výše pojistného se odvíjí od obecné ceny vozidla k datu vstupu do pojištění, tj. za starší vůz zaplatíte nižší pojistné. Nový výhodný program financování nového vozu do ŠKODA AUTO, Škofinu a České pojišťovny.

Bonus

Maximální sleva (bonus) za bezeškodní průběh je ve výši 15 % z pojistného. Tento bonus je přiznán po 36 měsících bezeškodního průběhu. Za každých 12 měsíců bezeškodního průběhu lze získat bonus ve výši 5 %. Bonus se vztahuje pouze na pojištění jednotlivého vozidla. Na havarijní pojištění při současném sjednání nového havarijního pojištění a povinného ručení může být dále přiznána bonifikace – 5 % sleva. (viz. příloha č. 7)

Pro přiznání bonifikace (slevy ve výši 5 %) musí být splněny tyto podmínky:

- v posledních 12 měsících nebyla způsobena nehoda
- předchozí pojištění bylo sjednáno v posledních 12 měsících u ČP a. s. typem pojištění Bonus Exclusive a nové pojištění je uzavřeno s limitem plnění Bonus Exclusive
- bonifikace se vztahuje na pojištění jednotlivých vozidel (více vozidel je pojištěno jednou smlouvou)

V případě splnění všech podmínek se bonus a bonifikace sčítají, takže lze dosáhnout až 20 % slevy.

Asistence – Klasik standardně zahrnuje:

- zprostředkování pomoci při nehodě v ČR i v zahraničí
- příjezd záahového vozidla a práce mechanika do 2 hodin zdarma
- odtah do nejbližšího autorizovaného servisu zdarma
- převoz do nejbližšího autorizovaného servisu v ČR, pokud by oprava přesáhla 8 hodin opravy v zahraničí

- v případě neekonomické opravy nebo odcizení vozidla zajištění a úhradu administrativních náležitostí v souvislosti s jeho ponecháním v cizině
- poradenství a předání vzkazu blízké osobě
- to vše pomocí bezplatné Linky pomoci

Pokud je spolu s havarijním pojištěním u ČP sjednané s povinným ručením, potom klient obdrží zdarma asistenční služby "Special" i pro případ poruchy vozidla, což kromě výše uvedené znamená na víc:

- úhradu nákladů na dopravu pojistníka a přepravovaných osob
- úhradu nákladů na ubytování v místě opravy vozidla
- půjčku peněz
- zjištění náhradního řidiče
- zajištění a úhradu přechodného uložení vozidla
- karta plná peněz – možnost poskytnutí úvěru až do výše 30 000 Kč
- mezinárodní platební karta MAESTRO zdarma
- výběry z bankomatu a bezhotovostní nákupy doma i v zahraničí
- pokud kartu klient nepoužívá, nic neplatí

4. 2. 2. Havarijní pojištění – odcizení a živel

Tento druh havarijního pojištění se vztahuje na:

- poškození, či zničení vozidla nebo jeho části v důsledku živelní události
- odcizení vozidla nebo jeho části, případně jeho výbavy
- proti krádeži, vloupáním nebo loupežným přepadením
- poskytnutí nezbytné pomoci, dojde-li k pojistné události v zahraničí.

Dále toto pojištění obsahuje zdarma:

- pojištění trvalých následků úrazu nebo smrti úrazem dopravovaných osob
- pojištění asistenčních služeb "Klasik" v případě nehody.

Možnosti dalšího připojištění:

- povinné ručení
- pojištění zavazadel a věcí osobní spotřeby

- pojištění půjčovného během opravy vozidla
- pojištění plné úhrady opravy v zahraničí
- pojištění čelního skla
- rozšířené pojištění asistenčních služeb "Special", platné i pro případ poruchy.

Do jedné smlouvy na havarijní pojištění lze sjednat i povinné ručení. Navíc zdarma klient získá rozšířené pojištění asistenčních služeb "Special", platné i pro případ poruchy.

4. 2. 3. Havarijní pojištění – havárie a živel

Tento typ havarijního pojištění se vztahuje na:

- poškození, či zničení vozidla nebo jeho částí, případně jeho výbavy v důsledku havárie nebo živelní události
- poskytnutí nezbytné pomoci, dojde-li k pojistné události v zahraničí.

Dále toho pojištění obsahuje zdarma:

- pojištění trvalých následků úrazu nebo smrti úrazem dopravovaných osob
- pojištění asistenčních služeb "Klasik" v případě nehody.

Možnosti dalšího připojištění:

- povinné ručení
- pojištění zavazadel a věcí osobní potřeby
- pojištění úrazu dopravovaných osob
- pojištění půjčovného během opravy vozidla
- pojištění plné úhrady opravy v zahraničí
- pojištění čelního skla
- rozšířené pojištění asistenčních služeb "Special", platné i pro případ poruchy

I pro tento druh havarijního pojištění platí, že při uzavření jedné pojistné smlouvy na havarijní pojištění a povinné ručení získá navíc rozšířené pojištění asistenčních služeb "Special", platné i pro případ poruchy.

Pro všechny tři typy kaska platí stejné podmínky pro výši pojistného. Výše pojistného se odvíjí od obecné ceny vozidla k datu vstupu do pojištění, tj. za starší vůz zaplatíte nižší pojistné. Obecná cena se určuje podle daných platných tabulek. K zjištění ceny v okamžik pojištění se vynásobí obecná cena koeficientem stáří vozidla.

4. 2. 4 Příklady na výpočet pojistného

1. příklad

Škoda Fabia, NC 331 900 Kč, rok výroby 2004, pojištění All risks, klient má uzavřené povinné ručení u ČP, pojištění skla, pojištění zavazadel na poj. částku 10 000 Kč, pojištění úrazu, vozidla má mechanické zabezpečovací zařízení.

Tab. č. 11

Výše pojistného

	spoluúčast				
	1% 1000Kč	5% 5000 Kč	10% 10000 Kč	20% 20000 Kč	30%30000 Kč
ročně	15 040 Kč	13 139 Kč	10 953 Kč	9 166 Kč	7 690Kč
pololetně	7 520 Kč	6 569 Kč	5 476 Kč	4 583 Kč	3 845 Kč
čtvrtletně	3 760 Kč	3 285 Kč	2 738 Kč	2 291 Kč	1 922 Kč
měsíčně	1254 Kč	1 095 Kč	913 Kč	764 Kč	641 Kč

2 příklad

Zadání stejné jako v př. 1, pouze se jedná o dva roky starý vůz, kterému byla určena obecná cena 210 000 Kč.

Tab. č. 12

Výše pojistného

	spoluúčast				
	1% 1000Kč	5% 5000 Kč	10% 10000 Kč	20% 20000 Kč	30%30000 Kč
ročně	13 899 Kč	12 155 Kč	10 150 Kč	8 510 Kč	7 156 Kč
pololetně	6 949 Kč	6 077 Kč	5 075 Kč	4 255 Kč	3 578 Kč
čtvrtletně	3 475 Kč	3 039 Kč	2 537 Kč	2 127 Kč	1 789 Kč
měsíčně	1 158 Kč	1 013 Kč	846 Kč	709 Kč	596 Kč

4. 2. 5 Likvidace pojistných událostí

Likvidaci nahlášených pojistných událostí probíhá u České pojišťovny od 3 – 30 dnů , ode dne, kdy jsou shromážděny všechny potřebné podklady. Délka této doby závisí na typu škodní události, delší bude u odcizení motorového vozidla, než u samotné havárie.

4. 3. Kooperativa

Kooperativa je na druhém místě ve velikosti předepsaného pojistného v neživotním pojištění a zároveň i havarijního pojištění. K 2. 1. 2004 odkoupila od Pojišťovny ČS celý kmen neživotního pojištění, který zahrnuje havarijní pojištění.

Produkt havarijního pojištění, který nabízela tato pojišťovna jako balíček do konce roku 2003 se nazýval "Domino". Pojištění bylo zaměřeno na osobní a dodávková vozidla, která jsou ve vlastnictví fyzických osob nebo která mají fyzické osoby v leasingovém zájmu.

4. 3. 1 Rozsah pojistné ochrany

Jde o pojištění vozidel v rozsahu "all risk". Znamená to že se pojištění vztahuje na všechny škody s výjimkou výluk výslovně uvedených ve všeobecných pojistných podmínkách nebo dohodnutých v pojistné smlouvě. Ze základního pojištění vozidla je navíc automaticky pojištěn řidič vozidla pro případ úmrtí v důsledku pojistné události vzniklé na vozidle (pojistná částka činí 50 000 Kč).

pojištění tedy zahrnovalo:

- živelní pojištění,
- pojištění pro případ odcizení,
- havarijní pojištění motorových vozidel

K tomuto pojištění bylo možné dále sjednat dodatková pojištění:

- pojištění nestandardní výbavy vozidla
- zavazadel a věcí osobní potřeby přepravovaných pojištěným vozidlem

- osob dopravovaných pojištěným vozidlem (úrazové pojištění)
- věci přepravovaných pojištěným vozidlem

a doplňková pojištění:

- čelního skla
- nákladů na nájem náhradního vozidla
- asistenčních služeb (ABA v ČR a Mondial assistance v zahraničí)

Klient si vždy musel sjednat celé pojištění nebylo možné uzavřít pojistnou smlouvu pouze na jedno z rizik.

4.3.2 Eurodomino

Od ledna 2004 nabízí pojišťovna Kooperativa nový produkt havarijního pojištění – Eurodomino.

Pojištění se vztahuje na vozidlo uvedené ve smlouvě, na jeho části a příslušenství tvořící výbavu. V tomto pojištění lze sjednat:

- havarijní pojištění – tzv. all-risk, tzn. poškození, zničení vozidla jakoukoli událostí s výjimkou výluk, které jsou uvedené ve všeobecných podmínkách a dále riziko odcizení
- částečná havárie – poškození a zničení vozidla, pojištění se nevztahuje na riziko odcizení
- odcizení vozidla

V rozsahu havárie a částečné havárie je automaticky pojištěno úmrtí řidiče vozidla v důsledku pojistné události vzniklé na vozidle.

Pojištění se týká pojistných událostí, při kterých nastane škoda na území ČR a Evropy.

Klient si již nemusí uzavřít pojištění na všechna vyjmenovaná rizika, ale jen na ta, která si sám zvolí. Základní pojištění je havarijní pojištění.

K havarijnímu pojištění lze dohodnout spoluúčast:

- 5 % min. 5 000 Kč
- 10 % min. 10 000 Kč
- 15 % min. 15 000 Kč
- 20 % min. 20 000 Kč

Dále lze sjednat doplňková pojištění:

- nestandardní výbavy vozidla
- zavazadel a věcí osobní potřeby přepravovaných pojištěným vozidlem
- osob dopravovaných pojištěným vozidlem
- věcí během vnitrostátní silniční dopravy
- čelního skla
- nákladů na nájem náhradního vozidla
- asistenčních služeb - k základnímu pojištění jsou tyto služby zahrnuty a jsou klientům poskytovány bez zvláštního příplatku
- právní ochrany.

Bonus

Bonus se vztahuje výhradně na základní pojištění, kterým je havarijní nebo částečné havarijní pojištění. Bonus se nevztahuje na dodatková pojištění. Rozhodnou dobou se rozumí doba nepřerušného trvání pojištění, během níž nedošlo k rozhodné události. (viz. příloha č. 8)

Každý pojištěný automobil musí být zabezpečený předepsaným způsobem, který je uveden v pojistné smlouvě. Např. vozidlo s novou cenou do 250 000 Kč musí být rádně uzamčeno, vůz s cenou do 800 000 musí být rádně uzamčen, zabezpečen autoalarmem nebo imobilizérem nebo mechanickým uzamykatelným zařízením, atd.)

Systémy slev u pojišťovny Kooperativa zohledňují stáří vozidla, ty se vztahují pouze na základní pojištění. Výše slevy na pojistném je určena dosaženým stářím vozidla.

(viz. příloha č. 8)

Další faktory, které ovlivňují výši pojistného jsou:

- počet a rizikovost řidičů užívajících vozidlo
- vybavenost vozidla
- účely užívání vozidla
-

Výhodné může být pro klienta snížení částky pojistného při ročním placení pojistného o 5 %, pololetně o 3 %, za čtvrtletní placení 0 % a při měsíční platbě se výše pojistného zvýší o 5 %.

4. 3. 3 Příklad na výpočet pojistného

příklad 1 Škoda Fabia 1.2 (47kW) Comfort (NC 331 900 Kč)

I.roční pojistné, územní rozsah pojištění Evropa, IV. tarifní pásmo (mimo město), jeden konkrétní nerizikový řidič, povinné ručení u Kooperativy ,nové vozidlo ,zabezpečení vozidla - imobilizér

Roční pojistné •SÚ 5 %, minimálně však 5 000,- Kč = 8 851,- Kč

•SÚ 10 %, minimálně však 10 000,- Kč = 7 572,- Kč

II. roční pojistné, územní rozsah pojištění Evropa , I. tarifní pásmo (Praha), více než dva řidiči, povinné ručení u Kooperativy, nové vozidlo, zabezpečení vozidla - imobilizér, alarm

Roční pojistné •SÚ 5 %, minimálně však 5 000,- Kč = 11 298,- Kč

•SÚ 10 %, minimálně však 10 000,- Kč = 9 567,- Kč

příklad 2 Peugeot 206 1.1 Style (NC 323 900 Kč)

I. roční pojistné, neplátce DPH, územní rozsah pojištění Evropa, IV. tarifní pásmo (mimo město), jeden konkrétní nerizikový řidič, povinné ručení u Kooperativy, nové vozidlo, zabezpečení vozidla - imobilizér

Roční pojistné •SÚ 5 %, minimálně však 5 000,- Kč = 11 703,- Kč

•SÚ 10 %, minimálně však 10 000,- Kč = 10 013,- Kč

II.roční pojistné, územní rozsah pojištění Evropa, I. tarifní pásmo (Praha), více než dva řidiči, pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla u Kooperativy, nové vozidlo, zabezpečení vozidla - imobilizér, alarm

Roční pojistné •SÚ 5 %, minimálně však 5 000,- Kč = 14 939,- Kč

•SÚ 10 %, minimálně však 10 000,- Kč = 12 663,- Kč

příklad 3 (Volkswagen Passat 1.9 TDI (96 kW) Highline (NC 785 400 Kč)

I. roční pojistné, územní rozsah pojištění Evropa, IV. tarifní pásmo (mimo město), jeden konkrétní nerizikový řidič, povinné ručení u Kooperativy, nové vozidlo, zabezpečení vozidla - imobilizér

Roční pojistné •SÚ 5 %, minimálně však 5 000,- Kč = 29 411,- Kč

•SÚ 10 %, minimálně však 10 000,- Kč = 25 163,- Kč

II. roční pojistné, územní rozsah pojištění Evropa, I. tarifní pásmo (Praha), více než dva řidiči, povinné ručení u Kooperativy, nové vozidlo, zabezpečení vozidla - imobilizér, alarm

Roční pojistné •SÚ 5 %, minimálně však 5 000,- Kč = 37 543,- Kč

•SÚ 10 %, minimálně však 10 000,- Kč = 31 822,- Kč

4. 3. 4 Likvidace pojistných událostí

Likvidace pojistných událostí může trvat 1 den, ale může trvat také 1 rok, závisí to na typu škody a hlavně na okolnostech, které musí pojišťovna prozkoumat. Životnost pojistných událostí je 26 dní.

4. 4. Generali pojišťovna

Tato pojišťovna poskytuje více forem havarijního pojištění a klient se sám rozhodne jaký si vybere. Pojištění je pro všechna tuzemská a oficiálně dovezená zahraniční osobní vozidla od roku výroby 1990 včetně. Vozidla Škoda lze pojistit od typové řady Favorit.

Druhy pojištění:

- All risk
- pojištění samotné havárie
- pojištění pouze pro případ odcizení
- pojištění skel

- úrazové pojištění přepravovaných osob
- pojištění právní ochrany

4. 4. 1 All Risk

Zahrnuje havarijní pojištění, které zabezpečí komplexní pojistnou ochranu při nahodilých pojistných událostech, ke kterým dojde na území celé Evropy. Dále toto pojištění zahrnuje pojištění pro případ odcizení vozidla včetně doplňkové výbavy uvedené v pojistné smlouvě.

Spoluúčast lze sjednat ve výši:

- 5 % min. 5 000,--
- 10 % min. 10 000,--
- 15 % min. 15 000,--
- 20 % min. 20 000,--

Pojistné plnění

Při pojistné události vyplátí pojišťovna pojistné plnění (po odpočtu spoluúčasti, příp. zbytků) až do výše obecné ceny vozidla, kterou mělo vozidlo bezprostředně před pojistnou událostí. Opravuje-li klient vozidlo v doporučeném autorizovaném servisu, nejsou hodinové sazby omezeny žádným limitem. Výplatu pojistného plnění provádí Generali pojišťovna po dohodě s klientem do 15 dnů od ukončení šetření i na účet servisu.

Bonus (viz. příloha č. 9)

- sleva na pojistném za bezeškodní průběh 10 – 40 %
- sleva se počítá z celého pojistného
- v případě pojistné události snížení, případně zachování bonusu v závislosti na výši pojistného plnění a zavinění
- přebírá dobu bezeškodního průběhu dosaženou u předchozího pojistitele, která se však snižuje o dobu neexistence pojištění

Zabezpečení

U osobních vozidel do 3,5 t se vyžadují následující zabezpečovací zařízení:

- do 700 000 Kč – imobilizér
- do 1 000 000 Kč – imobilizér a mechanické zabezpečení pevně spojené s karosérií nebo imobilizér a alarm s blokováním funkcí
- nad 1 000 000 Kč – zařízení Sherlog Standard, příp. satelitní střežící a monitorovací systém vybavený otřesovým čidlem

Stanovení výše pojistného

Výše pojistného se stanoví:

- u nových vozidel z fakturované ceny nového vozidla bez prodejních slev
- u ojetých vozidel do stáří 3 let včetně na základě poslední známé novoceny (podle katalogu osob. automobilů) vydaného znaleckým ústavem IBS expert
- u ojetých vozidel starších 3 let z průměrné ceny ojetého vozidla (podle katalogu osob. automobilů) vydaného znaleckým ústavem IBS expert

Slevy

- 5 % pro sdružené pojištění (havarijní a pojištění odpovědnosti)
- 10 % při nadstandardním zabezpečení vozidla zařízení pevně spojeným s karosérií nebo alarmem s blokováním funkcí
- 20 % při zabezpečení systémem Sherlog Standard
- 20 % pro držitele průkazu ZTP

Asistenční služby

Klient při uzavření pojištění dostane kartu Generali Assistance, kterou lze použít při pojistné události k čerpání asistenčních služeb v ČR i v zahraničí.

Služby v ČR:

- příjezd asistenčního vozidla a pomoc asistenční služby na pozemních komunikacích po dobu 45 minut

- odtah nepojízdného vozidla do vzdálenosti 30 km od místa vzniku pojistné události
- zajištění a uschování vozidla do 3 dnů

Služby v zahraničí:

stejně služby jako u pojistných událostí v ČR +

- zajištění náhradní přepravy pro posádku havarovaného vozidla z místa pojistné události do cíle cesty nebo do místa bydliště, pomocí ekonomicky nejvýhodnějšího
- dopravního prostředku (vlak II. třídy, autobus)

Služby v zahraničí lze čerpat až do výše 25 000 Kč.

Asistenční pomoc je poskytnuta zdarma jako součást pojistného plnění na základě předložení dokladů o šetření policií.

Pojistnou ochranu je možno rozšířit o připojištění náhradního vozidla. Toto připojištění umožní využít při pojistné události po dobu opravy náhradní vozidlo (srovnatelného typu). náklady na vypůjčení vozidla hradí Generali až do výše 20% pojistného plnění, maximálně však 10 000 Kč.

4. 4. 2 Pojištění pouze pro případ odcizení

Toto pojištění je určeno pro všechna tuzemská vozidla a oficiálně dovezená zahraniční osobní vozidla do celkové hmotnosti 3,5 t, starší 3 let, od roku výroby 1990 s výjimkou individuálně dovezených vozidel a vozidel sběratelsky ceněných.

Pojištění zabezpečí ochranu na území celé Evropy, vztahuje se na odcizení vozidla uvedeného v pojistné smlouvě včetně jeho standardní a doplňkové výbavy, pokud je pojištěna.

Spoluúčast, požadavky na zabezpečení a stanovení ceny a slev jsou stejné jako u pojištění "ALL risk". Doplňkovou výbavu lze připojistit ze sazby shodné se sazbami pro dané vozidlo.

4. 4. 3 Pojištění samotné havárie

Toto pojištění vztahuje na území celé Evropy. Spoluúčast, stanovení pojistného, bonusový systém, pojistné plnění, výše slev a asistenční služby jsou stejné jako v předchozích pojištěních, které tato pojišťovna nabízí. Lze také sjednat připojištění náhradního vozidla.

Pojištění skel

Předmětem pojištění jsou skla bočních oken vozidla a dále sklo čelního a zadního okna. Lze si zvolit jednu ze čtyř různých pojistných částek:

- 3 000 Kč – pojistné 436 Kč
- 5 000 Kč – pojistné 592 Kč
- 10 000 Kč – pojistné 1 700 Kč
- 20 000 Kč – pojistné 3 100 Kč

Výše pojistného je neměnná po celou dobu trvání pojištění a pojistné plnění se vyplácí bez odpočtu spoluúčasti.

Na výši pojistného nemá vliv škodní průběh pojištění. Tento produkt si mohou uzavřít klienti, kteří si sjednají u Generali havarijní pojištění motorového vozidla (riziko havárie nebo riziko havárie + odcizení).

Úrazové pojištění

Pojistná ochrana platí na území celé Evropy. Pojišťovna nabízí dva produkty:

- varianta 1 – pojistná částka 60 000 Kč pro případ smrti a
120 000 Kč pro případ trvalé invalidity
- varianta 2 – pojistná částka 120 000 Kč pro případ smrti a
240 000 Kč pro případ trvalé invalidity.

Úrazové pojištění se sjednává vždy pro plný počet míst v motorovém vozidle označeném ve smlouvě.

varianta 1 – výše ročního pojistného je 135 Kč za každé sedadlo

varianta 2 – výše ročního pojistného je 270 Kč za každé sedadlo

Pojištění právní ochrany

Pokud klient vyčerpá všechny možnosti mimosoudního vyřízení, hájí pojišťovna jeho zájmy u soudu na své náklady. Pojištění právní ochrany znamená oporu ve složitých situacích, do kterých se může dostat každý účastník silničního provozu.

Rozsah pojištění:

- náklady na právní porady poskytované odbornými pracovníky pojistitele
- odměnu advokáta za zastupování v občanskoprávním řízení
- odměnu advokáta za obhajobu (zastoupení) v trestním řízení
- náklady na soudní řízení
- náklady na vypracování znaleckého posudku
- výdaje a náklady vzniklé protistraně v souvislosti se soudním řízením, pokud soud ve svém pravomocném rozhodnutí rozhodl tak, že náklad řízení je povinen uhradit pojištěný
- kaucí za účelem vyloučení vyšetřovací vazby až do výše 100 000 Kč, a to ve formě bezúročné půjčky

Pro každý pojistný případ hradí pojistitel náklady až do výše 200 000 Kč.

Pojistná ochrana se vztahuje na území celé Evropy pouze v tomto rozsahu:

- právní porada a pomoc při mimosoudním vymáhání nároků pojištěného na náhradu škody z dopravní nehody, ke které došlo v zahraničí
- bezúročná půjčka do výše 100 000 Kč

Generali nabízí dva produkty:

- pojištění právní ochrany vlastníka motorového vozidla – pojištěným je vlastník, držitel a řidič vozidla uvedeného v pojistné smlouvě a dále osoby
- spolucestující v tomto vozidle. Pojištění právní ochrany řidiče motorového vozidla – pojištěným je osoba uvedená v pojistné smlouvě. Toto pojištění je určeno především pro řidiče z povolání. Pojistná ochrana je omezena pouze na osobu řidiče a na škodu přímo jemu vzniklou.

4. 4. 4 Příklad na výpočet pojistného

1. Vozidlo Škoda Felicie, rok výroby 1995 cena 96 500 Kč, vozidlo pojištěno na riziko havárie, odcizení, živelních škod, vandalismu, požáru a výbuchu.

Spoluúčast - 10 % min 10 000 Kč – 4 281 Kč

5 % min 5 000 Kč – 4 602 Kč

2. Vozidlo Škoda Favorit, rok výroby 1992, cena 47 500 Kč, vozidlo pojištěno na riziko havárie, odcizení, živelních škod, vandalismu, požáru a výbuchu.

spoluúčast – 10 % min 10 000 Kč – 2 107 Kč

- 5 % min. 5 000 Kč – 2 265 Kč

3. Vozidlo Škoda Octavia, rok výroby 1996, cena 166 500 Kč, vozidlo pojištěno na riziko havárie, odcizení, živelních škod, vandalismu, požáru a výbuchu.

spoluúčast – 10 % min. 10 000 Kč – 8 747 Kč

- 5 % min. 5 000 Kč – 9 411 Kč

4. Škoda Fabia, cena 331 900, spoluúčast 5 % min. 5 000 Kč, poj. náhradního vozidla, zabezpečení mechanické, stáří vozu do 3 let, bonus 2 roky, pojištění skla na 5 000 Kč, úrazové pojištění varianta 1.

Tab. č. 13

Výše pojistného

pojistné	mimo Prahu	Praha
roční	15 815 Kč	16 436 Kč
pololetní	8 145 Kč	8 465 Kč
čtvrtletní	4 151 Kč	4 314 Kč

5. Škoda Felicie, NC 331 900 Kč, spoluúčast 5 % min. 5 000 Kč, zabezpečení žádné, stáří vozu 7 let, 2 roky bezeškodné období, pojištění skla 3 000 Kč.

pojistné	mimo Prahu	Praha
roční	15 431 Kč	16 178 Kč
pololetní	7 947 Kč	8 332 Kč
čtvrtletní	4 050 Kč	4 246 Kč

4. 5 ČSOB pojišťovna

4. 5. 1 Variant

ČSOB pojišťovna nabízí havarijní pojištění Variant, což je komplexní pojištění, které se vztahuje na riziko havárie, odcizení motorového vozidla a obvyklé výbavy. Pokud je v pojistné smlouvě uvedeno, vztahuje se pojištění na věci, které jsou k vozidlu pevně připojeny jako součásti nadstandardní a mimořádné výbavy. Pojistit lze všechna vozidla do 3,5 t ve vlastnictví občanů nebo leasingových společností, tuzemských nebo zahraničních značek s platnou známkou technické kontroly.

Základním pojištěním je pojištění pro případ poškození, či zničení motorového vozidla havárií nebo živelnou událostí. K tomuto pojištění se vztahuje progresivní systém každoročního automatického snižování pojistné částky, a tedy i pojistného (až do 6 let stáří vozidla).

Dále lze sjednat doplňková připojištění:

- odcizení motorového vozidla
- asistenční služba ČSOB, poskytující širokou škálu v případě havárie, ale i poruchy vozidla, jak v tuzemsku, tak v zahraničí
- úrazové připojištění řidiče vozidla
- připojištění zavazadel a věcí osobní potřeby
- připojištění čelního skla motorového vozidla

- pojištění dopravovaných osob – kryje úraz osoby dopravované pojištěným vozidlem, smrti následkem úrazu, trvalých následků úrazu, úrazové připojištění denního odškodného
- pojištění nákladů na zapůjčení náhradní vozidla

U havarijního pojištění sjednat spoluúčast:

- 3 % min. 2 000 Kč
- 5 % min. 5 000 Kč
- 10 % min. 10 000 Kč
- 20 % min. 20 000 Kč
- 30 % min. 30 000 Kč

Dále lze sjednat spoluúčast k pojištění odcizení motorového vozidla:

- 5 % min. 2 000 Kč
- 10 % min. 10 000 Kč
- 20 % min. 20 000 Kč
- 30 % min. 30 000 Kč

Slevy na pojistném:

- roční úhrada pojistného
- garážovaná vozidla
- pro vozidla s lepším zabezpečením proti krádeži než předepsané
- pro klienty, kteří mají uzavřen jiný druh pojištění u ČSOB pojišťovny
- pro zaměstnance firem, které jsou u ČSOB pojišťovny pojištěny smlouvou pro pojištění majetku
- pro zaměstnance České pošty, a. s., Českomoravské hypoteční stavební spořitelny, členy ČKA a ČKAIT
- pro držitele platné karty asistenčních služeb ABA

Zavazadla a cestovní potřeby lze pojistit na pojistnou částku 10 000 nebo 20 000 Kč.

Pojištění čelního skla na částku 5 000, 10 000 nebo 20 000 Kč.

Pojistné lze platit čtvrtletně, pololetně a ročně. U ročního placení pojistného klient získává slevu z pojistného 5 %.

Bonus

ČSOB pojišťovna přebírá výši bonusu od jiné pojišťovny v plné výši. (viz příloha č. 10)

Dále zvýhodňuje klienty s delší dobou platnosti řidičského průkazu.

4. 5. 2. Příklad na výpočet pojistného

příklad 1.

Pojištění vozu Škoda Felicie 1.4. Comfort s pořizovací cenou 331 900 Kč, rok výroby 1997. Věk řidiče 25, je držitelem řidičského průkazu 7 roků.

Klient si sjednává pojištění základní se spoluúčastí 3 % min. 2 000 Kč. Bezeškodní průběh je 2 roky. Pojištění si sjednává na území ČR a Evropy.

Dále si sjednává doplňková pojištění – odcizení se spoluúčastí 5 % min. 2 000 Kč, pojištění pro případ úrazu, pojištění zavazadel na poj. částku 10 000 Kč, pojištění nákladů na zapůjčení vozidla v případě havárie pojištěného vozidla a pojištění čelního skla na pojistnou částku 10 000 Kč.

Zabezpečení má lepší než předepsané. S vozem garáží v místě bydliště.

Není zaměstnancem ČSOB pojišťovny či jiných výše vyjmenovaných institucí.

Tab. č. 15

Splátka pojistného

Splátka pojistného	Liberec	Praha	Hradec Králové
Roční	8 684 Kč	9 387 Kč	8 157 Kč
Pololetní	4 570 Kč	4 940 Kč	4 292 Kč
za rok	9 140 Kč	9 880 Kč	8 584 Kč
Čtvrtletní	2 285 Kč	2 470 Kč	2 146 Kč
za rok	9 140 Kč	9 880 Kč	8 584 Kč

příklad 2.

Zadání jako v př. 1 pouze se změnou, že klient je zaměstnancem ČSOB pojišťovny.

Tab. č. 16

Splátka pojistného

Splátka pojistného	Liberec	Praha	Hradec Králové
Roční	8 250 Kč	8 918 Kč	7 749 Kč
Pololetní	4 342 Kč	4 692 Kč	4 078 Kč
za rok	8 684 Kč	9 384 Kč	8 156 Kč
Čtvrtletní	2 171 Kč	2 346 Kč	2 039 Kč
za rok	8 684 Kč	9 384 Kč	8 156 Kč

příklad 3.

Pojištění vozu Škoda Felicie 1.4. Comfort s pořizovací cenou 331 900 Kč, rok výroby 1997. Věk řidiče 25, je držitelem řidičského průkazu 7 roků.

Počet bezeškodných let – 0. Základní pojištění se spoluúčastí 3 % min. 2 000 Kč, pojištění pro případ odcizení se spoluúčastí 5 % min. 2 000 Kč, zabezpečení minimální, pojištění čelního skla 5 000 Kč, asistenční služby základní, není zaměstnancem a má smluvené jiné pojištění u ČSOB.

Tab. č. 17

Splátka pojistného

Splátka pojistného	Liberec	Praha	Hradec Králové
Roční	7 471 Kč	8 332 Kč	6 865 Kč
Pololetní	3 932 Kč	4 384 Kč	3 612 Kč
za rok	7 864 Kč	8 768 Kč	7 224 Kč
Čtvrtletní	1 966 Kč	2 192 Kč	1 806 Kč
za rok	7 864 Kč	8 768 Kč	7 224 Kč

4. 5. 3. Likvidace pojistných událostí

Likvidace pojistných událostí v havarijním pojištění trvá 5 – 10 dnů od předání všech dokladů pokud neexistují žádné rozporuplné skutečnosti.

Celá doba vyřízení je 50 dnů. Tato doba zahrnuje obstarání všech dokladů jako jsou usnesení policie, devinkulace leasingové společnosti, faktura za opravu apod. Doba vyřízení nezávisí na výši škody.

4. 6 Allianz

4. 6. 1 Nabídka pojišťovny

Pojišťovna Allianz poskytuje komplexní pojištění motorových vozidel. Základním pojištěním je havarijní pojištění.

Dále lze sjednat doplňková havarijní pojištění:

- pojištění skel vozidla
- pojištění zavazadla ve vozidle
- pojištění pro případ nákladu za nájem náhradního vozidla
- úrazové pojištění osob ve vozidle
- asistenční služby

Pojišťovna nabízí tyto varianty havarijního pojištění:

základní pojištění KLASIK – pro nová i ojetá vozidla

- havárie, živelní událost, odcizení a vandalismus
- havárie a živelní událost
- odcizení, živelní událost a vandalismus

základní pojištění LIMIT – pro osobní automobily starší tři let s limitovaným pojistným plněním

- havárie, živelní událost, odcizení a vandalismus
- havárie a živelní událost

Spoluúčast:

- 5 % min. 5 000 Kč
- 10 % min. 10 000 Kč
- 20 % min. 20 000 Kč
- 30 % min 30 000 Kč

Slevy:

- za bezeškodný průběh pojištění
- sleva na vozy starší tří let
- sleva z pojistného v případě, že je vozidlo vybaveno vybranými zabezpečovacími zařízeními - 7 % při zabezpečení vyhledávacím zařízením typu mobil
 - 15 % při zabezpečení vyhledávacím zařízením typu operátor
- slevu z pojistného ve výši 10 % po dobu prvního roku nepřerušného trvání pojištění pro nové vozidlo
- sleva 5 % při současném sjednání povinného ručení
- sleva 5 % při ročním placení pojištění, 3 % při pololetních splátkách
- 20 % pro držitele ZTP průkazu
- 2 % při označení skel 17 místným kódem VIN

Pojištění skel

- vztahuje se na čelní, boční a zadní okna nového vozu v případě havárie, živelní události, odcizení a vandalismu.

Limity pojistného:

• 5 000 Kč	• 10 000 Kč	• 20 000 Kč
• 30 000 Kč	• 50 000 Kč	• 100 000 Kč

Pojištění zavazadel

limity pojistného:

• 15 000 Kč	• 30 000 Kč

Pojištění pro případ nákladů na nájem náhradního vozidla

Nárok na nájem náhradního vozidla po dobu až 10 dnů v maximální výši 1 000 Kč za den, v případě, že vozidlo klienta zůstalo následkem dopravní nehody poškozeno.

Úrazové pojištění

Vztahuje se na všechny osoby přepravované ve vozidle. Lze sjednat až trojnásobek těchto základních pojistných částek:

- denní odškodné po dobu nezbytného léčení	50 Kč
- denní odškodné při pobytu v nemocnici	50 Kč
- trvalé následky úrazu - % z příslušné částky	200 000 Kč
- smrt následkem úrazu	100 000 Kč

Asistenční služby

V České republice i v zahraničí. Zahrnuje:

	ČR	zahraničí
• výlohy na příjezd služby	2 000,-	2 500,-
• ubytování při poruše či nehodě	1 000,- osoba/den	1 500,- osoba/den
• úhrada nákladů na cestu do místa bydliště	ano	ano
• odtah po nalezení vozidla	2 000,-	5 000,-
• poskytnutí finanční zálohy	-	10 000,-

Bonus (viz příloha č. 11)

4. 6. 2 Příklad na výpočet pojistného

příklad 1.

Škoda Felicie , NC 331 900 Kč, rok výroby 1997, klient, fyzická osoba, občan ČR, starší 21 let, pojištění klasik, havárie, živél, odcizení a vandalismus. Spoluúčast 5 % min 5 000 Kč, u pojišťovny má sjednané také povinné ručení. Z doplňkových pojištění – úrazové 1 x násobek, poj skla na 10 000 Kč, spoluúčast 10 %, poj. zavazadel 15 000 Kč, pojištění náhradního vozidla, zabezpečovací zařízení typu mobil.

Pokud má klient zároveň sjednané povinné ručení dostává slevu 50 % na poj. zavazadel a pojištění skla.

Tab. č. 18

Výše pojistného

Splátka pojistného	Liberec	Praha	Hradec Králové
Roční	12 180 Kč	13 995 Kč	13 113 Kč
Pololetní	6 273 Kč	7 207 Kč	6 753 Kč
za rok	12 180 Kč	13 995 Kč	13 113 Kč
Čtvrtletní	3 197 Kč	3 674 Kč	3 442 Kč
za rok	12 180 Kč	13 995 Kč	13 113 Kč

příklad 2

Škoda Fabia, NC 331 900 Kč, rok výroby 2001, občan ČR, pojištění Klasik, spoluúčast 5 % min 5 000 Kč, klient má sjednané povinné ručení, pojištění úrazu, pojištění skla na 5 000 Kč s 10 % spoluúčastí, řidič je starší 21 let.

Tab. č. 19

Výše pojistného

Splátka pojistného	Liberec	Praha	Hradec Králové
Roční	11 499 Kč	13 135 Kč	12 141 Kč
Pololetní	5 922 Kč	6 765 Kč	6 253 Kč
za rok	11 499 Kč	13 135 Kč	12 141 Kč
Čtvrtletní	3 018 Kč	3 448 Kč	3 187 Kč
za rok	11 499 Kč	13 135 Kč	12 141 Kč

4. 6. 3 Likvidace pojistných událostí

Pojišťovna Allianz má ve svých pojistných podmínkách vymezenou dobu, za kterou musí vyřídit ohlášené pojistné události v havarijním pojištění.

U všech škod (nezávisí na výši pojistného plnění) je doba 15 dnů od dodání všech potřebných dokladů, nejdůležitější je faktura od autoservisu. U odcizení motorového vozidla je tato doba 60 dnů.

5 SROVNÁNÍ NABÍDKY JEDNOTLIVÝCH POJIŠŤOVEN

5. 1. Specifika jednotlivých pojišťoven

5. 1. 1 Česká pojišťovna

U této pojišťovny má klient možnosti výběru ze tří typů havarijního pojištění. Havarijní pojištění "All risks" je nejvýhodnější, protože zahrnuje pojištění na všechna rizika, "Odcizení a živel" je na stejné cenové úrovni jako předchozí pojištění. "Havárie a živel" je v podstatě drahé pojištění a nezahrnuje riziko odcizení, což je pro klienta velkým nedostatek v dnešní době, kdy se je odcizení vozidel na denním pořádku. Proto je tento produkt klienty využíván jen zřídka.

Zajímavostí je, že ČP počítá pojistné u nových vozidel z nové ceny a u starších vozidel z obecné ceny, což je cena, ze kterou se vozidlo prodává v autobazarech.

ČP nabízí velkou škálu dodatkových a doplňkových pojištění. Pojištění se vztahuje na území celé Evropy. Přebírá bonusy za bezeškodný průběh pojištění od jiné pojišťovny, samozřejmě po potvrzení bonusu.

Výše pojistného u našeho příkladu viz. 5. 2. 4 u nového vozu Škoda Fabia a tři roky starého vozu se příliš neliší. Rozdíl by byl vidět u staršího vozu, který má najetý bonus za bezeškodné období. Závisí samozřejmě také na výši spoluúčasti, kdy rozdíl na pojistném může představovat až 7 000 Kč za rok. Výhodou může být pro klienta 5% sleva za sdružené pojištění motorového vozidla.

Jedním z nedostatků u ČP vidím nezohledňování klientů, kteří platí pojistné ročně, dále se mi zdá nevýhodné, že tato pojišťovna nemá na svých internetových stránkách možnost výpočtu modelových příkladů. Klient musí navštívit pobočku pojišťovny. ČP nerozlišuje bydliště klienta. Pojištění je stejně drahé v Praze jako např. v Liberci. Všichni řidiči mají u této pojišťovny stejné podmínky. Tato pojišťovna nabízí svým klientům také nejméně výhod v podobě slev z našich pěti vybraných pojišťoven.

5. 1. 2 Kooperativa

Tato pojišťovna nabízí klientům nový produkt Eurodomino, ve kterém si klient sám určí jaké riziko si chce pojistit, což je oproti předešlému produktu Domino velkou výhodou. Klient si může sjednat doplňková pojištění. Jedno z nich je pojištění právní ochrany.

Automobil musí být řádně zabezpečen. Lze dosáhnout bonusu za bezeškové období, tato pojišťovna dále také zohledňuje do ceny pojištění stáří vozidla, počet a rizikovost řidičů užívajících vozidlo, vybavenost a účely užívání vozidla. Pojištění se vztahuje na území ČR a Evropy.

Pojišťovna Kooperativa zohledňuje pojistné podle bydliště řidiče na několik tarifních pásem. Nejdražší pojistné mají obyvatelé Prahy. Výše pojistného se dále liší podle výše spoluúčasti. Čím vyšší spoluúčast si klient sjedná, tím nižší bude platit pojistné. Výhodné pro klienta je také bonus za placení pojistného. Ročně může dosáhnout 5 %.

Jedinou nevýhodu vidím v tom, že si klient nemůže spočítat sám na internetové stránce výši pojistného, kterou by platil, kdyby si u Kooperativy sjednal havarijní pojištění. Může navštívit pobočku pojišťovny, nebo si zavolat na bezplatnou telefonní linku. Ve svých propagačních materiálech má modelové příklady, které můžeme vidět v kapitole 5. 3. 3. Je zajímavé, že pro nový vůz Škoda Fabie, s kterým jezdí jeden mimopražský řidič bude pojistné činit ročně 8 851 Kč a u stejného vozu, který používá více řidičů v Praze bude pojistné činit 11 298 Kč. Rozdíl je tedy 2 447 Kč.

5. 1. 3 Generali

Tato pojišťovna nabízí klientovi více forem pojištění, z kterých si může vybrat. Nejvýhodnější pro klienta bude zajisté pojištění "All risk", které kryje všechna rizika, která mohou nastat. Klient si může vybrat z několika výší spoluúčasti. Dále si může sjednat celou škálu doplňkových pojištění. Pojišťovna Generali je jedna z pojišťoven, která poskytuje pojištění právní ochrany pro vlastníky motorových vozidel a spolucestující. Pojištění se vztahuje na území ČR a Evropy.

I u této pojišťovny může klient získat bonus za bezeškodné období a to až do výše 50 % ceny pojistného. Pojišťovna si vyžaduje dostatečné zabezpečení vozidla na základě jeho ceny.

Zajímavostí je, že výši pojistné částky určuje pro nová vozidla z ceny pořízení, u ojetých vozidel do tří let z poslední známe novoceny a u starších vozidel z průměrné ceny ojetého vozidla. Podle území rozděluje pojistné na dvě části – Praha a území mimo Prahu. Za roční placení pojistného dostane klient slevu 5 % z pojistné částky, při pololetním placení 3 %.

U pojišťovny Generali může klient získat slevu za sdružené pojištění motorového vozidla 5 %. Tato pojišťovna je jednou z mála pojišťoven, která poskytuje 20 % slevu držitelům ZTP průkazu.

5.1.4 ČSOB pojišťovna

Tato pojišťovna nabízí jeden produkt havarijního pojištění "Variant", který kryje všechna rizika. Lze sjednat různé výše spoluúčasti. Zajímavostí je, že lze dohodnout spoluúčast na základní pojištění a dále ještě na pojištění odcizení.

Pojistné vypočítává progresivním způsobem až do 6 let stáří vozidla. U roční platby pojistného lze získat slevu 5 % z pojistné částky. Pojišťovna dále zvýhodňuje řidiče z bezeškodním průběhem pojištění a delší platností řidičského průkazu. Pojištění je různé podle místa bydliště klienta. Např. klient z Prahy se starším vozem Škoda Felicie zaplatí o 1 230 Kč více než klient z Hradce Králové a o 703 Kč více než klient z Liberce – viz. 5. 2. 2 příklad 1.

Dále pojišťovna zohledňuje ve výpočtu pojištění garážování vozidla a zabezpečení vozu. Slevu na pojistném dostane klient, který má již u ČSOB pojišťovny uzavřen jiný druh pojištění. Je to také jediná pojišťovna, která při výpočtu pojistného zvýhodňuje své zaměstnance.

5. 1. 5. Allianz

Tato pojišťovna nabízí dva produkty havarijního pojištění "Klasik" – pro nová vozidla a ojetá vozidla a "Limit" – vozidla starší 3 let. Pojišťovna nabízí velkou škálu slev na pojistném – např. za nadstandardní zabezpečení, za bezeškodný průběh, za sdružené pojištění vozidla, za placení pojistného ročně 5 %, za pololetní placení 3 %.

Tato pojišťovna zohledňuje držitele ZTP průkazu slevou 20 % z pojistného. Další zajímavostí je, že pokud má klient u pojišťovny uzavře sdružené pojištění motorového vozidla (povinné ručení + havarijní pojištění) dostává 50 % slevu na pojištění zavazadel a na pojištění skla.

Pojišťovna zohledňuje výpočet pojistného podle místa bydliště klienta. Rozdil může být značný. Např. klient se starším vozem Škoda Felicie, který má bydliště v Praze zaplatí o 882 Kč více než klient žijící v Hradci Králové a o 1 815 Kč víc než klient žijící v Liberci. viz. 5. 6. 2. příklad 1

Tato pojišťovně také zohledňuje ve výpočtu pojistného věk řidiče, mladší 21 let budou mít pojištění dražší.

5. 2 Srovnání pojišťoven

Vzhledem ke složitosti samotného havarijního pojištění a k počtu pojišťoven nabízejících jeho produkty je zřejmé, že popsat podrobnou nabídku všech produktů, by bylo značně složité a obsahově velmi rozsáhlé. Lze však podotknout, že v mnoha bodech pojistných podmínek jsou si pojišťovny velmi podobné. Zejména jedná-li se o definici pojistných rizik, výluky z pojištění, způsoby a výpočty pojistného plnění, povinnosti smluvních stran, v nabídce územní platnosti a počátek, změna a zánik pojištění.

Pojišťovny se naopak rozcházejí v kombinaci krytí jednotlivých pojistných rizik, v druzích spoluúčasti a bonus – malusu systémech.

Pojišťovny Kooperativa a Generali nabízejí krytí všech rizik, doplňková a dodatková pojištění. (viz příloha č. 6)

V příloze č. 12 můžeme vidět, že pojišťovny se nijak neliší jak v poskytovaných slevách tak ani v rozlišování výpočtu ceny pojištění. Všechny pojišťovny bez výjimky poskytují slevu za sdružené pojištění havarijního pojištění a povinného ručení a za nadstandardní zabezpečení, avšak u zabezpečení má např. Generali podmínku, že vozidlo musí být zabezpečeno s ohledem na jeho cenu. U ČSOB pojišťovny je zajímavé, že klient dostává slevu za věrnost pojišťovně, tzn. pokud má uzavřeno jakékoliv pojištění a dále tato pojišťovna poskytuje slevu svým zaměstnancům. Bonus za stáří vozidla poskytuje pouze pojišťovna Kooperativa, Generali zohledňuje stáří vozu rozdělením vozidel do tří let stáří a nad tři roky stáří.

Slevu klientům s průkazem ZTP poskytují pouze pojišťovny Generali a Allianz. Bonus za bezeškodné období je u všech pojišťoven v rozmezí 0 – 50 %, ale liší se přiznáváním za různá časová období. Př. viz tabulka č. 20.

tabulka č. 20

Srovnání přiznání bonusů u jednotlivých pojišťoven

počet let	ČP	Koop	Generali	ČSOB	Allianz
1	10 %	0 %	5 %	10 %	0 %
3	20 %	20 %	15 %	30 %	10 %

Slevu za placení pojistného ročně neposkytuje pouze ČP, ostatní pojišťovny poskytují slevu 5 %. ČP také nezohledňuje oblast či bydliště řidiče, Generali rozděluje území na dvě části (Praha, mimo Prahu), Kooperativa má čtyři tarifní skupiny. Nejlépe zohledňují řidiče podle bydliště ČSOB pojišťovna a Generali, pro každé město jiná cena pojištění. Zajímavostí však je, že každá z pojišťoven vychází z jiných statistických údajů. U ČSOB pojišťovny – viz 5. 5. 2, kde jsem porovnávali města HK a Liberec, zaplatil více na pojistném obyvatel Liberce, u pojišťovny Allianz je tomu naopak klient z Liberce zaplatí na pojistném méně.

Ve výši spoluúčasti se také pojišťovny příliš neliší. Nejčastějšími spoluúčastmi, které si klienti sjednávají jsou 5 a 10 %.

Co se týká ceny vozidla, podle které se vypočítává pojistné, je výjimkou ČP, která jako jediná používá obecnou cenu vozu, což je cena vozu, za kterou se vůz prodává v autobozarech. Ostatní pojišťovny používají cenu pořizovací – u nových vozů a cenu časovou – u starších vozů. U pojišťovny Allianz je klient odměněn slevou 10 % z pojistné částky za pojištění nového vozu.

Ani v rychlosti likvidace pojistných událostí nemůžeme určit, která pojišťovna je nejlepší, protože každá pojistná událost má individuální dobu vyřízení.

Z výše vyjmenovaných produktů, výhod, slev, způsobu výpočtu a způsobu likvidace se mi jeví jako nejlepší produkty pojišťovny Kooperativa a Allianz. Ale je to pouze můj subjektivní názor.

Nelze jednoznačně říci, o některé z vybraných pojišťoven, zda je lepší či horší než ostatní. Je ale možné pokusit se určit v čem může spočívat výhoda pro klienta, který se u této pojišťovny pojistí. Než si klient u některé pojišťovny havarijní pojištění sjedná měl aby si položit několik otázek:

- I. jaké faktory jsou pro něho důležité při výběru pojištění,
- II. jaké jednotlivé slevy může získat,
- III. jak se ujistit, že pojišťovna je schopna plnit všechny závazky,
- IV. jak postupovat při výběru pojištění, abych kupoval pro mě nejvhodnější produkt za co nejméně peněz.

I. Jaké faktory jsou důležité při výběru pojištění?

1. Pojistit pouze ty rizika, která jsou pro mě aktuální – havárie, živelní, odcizení, vandalismus nebo různé vyhovující kombinace.
2. Pojistit se na takové území, na kterém budu jezdit.
3. Vybrat takovou výši spoluúčasti, která mi bude nejlépe vyhovovat.
4. Zjistit, která doplňková a dodatková pojištění jsou pro mě důležitá.

II. Jaké slevy lze získat v havarijním pojištění?

1. Sleva za sdružené pojištění motorových vozidel
2. Bonus a jeho převedení nám může výrazně zlevnit pojištění.
3. Sleva za nadstandardní zabezpečení.
4. Sleva za regionální diferenciaci, tedy méně rizikové bydliště.
5. Sleva za stáří vozidla.
6. Sleva za řidiče (věk, pohlaví, počet najetých km, délka trvání řidičského oprávnění).
7. Sleva pro držitele průkazu ZTP
8. Sleva za garážování vozidla.
9. Sleva pro zaměstnance pojišťovny
10. Sleva za roční placení pojistného
11. Jiné slevy nabízené pojišťovnami z marketingových důvodů

III. Jak zjistit spolehlivost pojišťovny?

Odpověď na tuto otázku, není tak jednoduchá. Nikdy neexistuje 100% jistota, že pojišťovna splní všechny své závazky. Na druhou stranu lze ale podotknout, že u nás existuje státní dozor nad pojišťovnictvím, který dohlíží právě na činnost pojišťoven a na jejich solventnost. Vlastní usudek si lze vytvořit z údajů, které lze získat z dostupných zdrojů jako jsou výroční zprávy, obchodní rejstřík nebo i zkušenosti známých. Důležité jsou informace jako velikost základního jmění, hospodářské výsledky minulých let, míra solventnosti, doba působení na českém trhu atd.

IV. Jak postupovat při výběru pojištění?

Nejprve je nutné získat představu o tom, jak má moje pojištění vypadat, co by mělo obsahovat podle výše uvedeného bodu I. Poté si vyberu několik pojišťoven, které se mi jeví jako spolehlivé a seriózní a které mají svá obchodní zastoupení v dosažitelné vzdálenosti nebo jestli je možné uzavřít pojištění přes telefon či Internet. U vybraných pojišťoven zjistím, zda nabízejí produkt podobný mé představě a které slevy je možné u mého pojištění získat. Na závěr si nechám u vyhovujících pojišťoven sestavit návrhy pojistné smlouvy včetně pojistného a pozorně si přečtu pojistné podmínky. Nejvýhodnější z návrhů přijmu a uzavřu pojistnou smlouvu.

6. ZÁVĚR

Současný stav na trhu majetkového pojištění motorových vozidel můžeme hodnotit jako velmi uspokojivý. Produkty pojistitelů jsou již plně srovnatelné s produkty vyspělých pojistných trhů. Havarijní pojištění vozidel si získalo sílnou pozici na celém pojistném trhu České republiky. Na celkovém předepsaném pojistném se v roce 2002 podílelo 13,2 %, společně s pojištěním odpovědnosti 33 %. Konkurence je velká a klienti mohou být spokojeni. Pojistné sazby se pohybují na nejnižších možných úrovních a pojišťovny navíc nabízejí nerůznější slevy svým klientům. Na trhu je kompletní nabídka všech druhů produktů tohoto pojištění. Pojistit lze již vozidla bez omezení stáří. Pojišťovny se snaží získávat klienty také širokou škálou nadstandardních služeb a doplňkových pojištění. Zcela běžné je již například pojištění čelního skla, případně všech skel automobilu. Má-li klient zájem může si připojistit přepravovaná zavazadla, náklady na nájem náhradního vozidla nebo si sjednat úrazové pojištění osob ve vozidle. K havarijnímu pojištění jsou nabízeny nepetržité asistenční služby nebo právní pomoc v případě pojistné události a to i v zahraničí. Cílem každé dobré pojišťovny je rychlost při likvidaci pojistné události. Pojistitelé poskytují přiměřené zálohy na opravu poškozeného vozidla. Nahlášení pojistné události po telefonu nebo prostřednictvím internetu je samozřejmostí. Na vysoké úrovni je i informační servis, dnes již není pojišťovna, která by neměla "zelenou bezplatnou informační linku". Běžné je sjednávání pojištění telefonicky nebo po internetu. Při sjednávání v pobočce pojišťovny se nemusí klient obávat delšího čekání. Navíc jste obslouženi důstojně a v pěkném prostředí. Již každá pojišťovna má své internetové stránky a na řadě z nich je možné si vypočítat kolik by klienta havarijní pojištění u dané pojišťovny stálo.

Pojišťovny v poslední době velmi zlepšily zohledňování pojistného na území, na rizikovitost a věk řidiče. Některé však ještě tato kritéria neberou vůbec v úvahu – např. Česká pojišťovna. Kolik řidičů používá automobil, jaký je věk řidiče, kolik najel řidič již za svůj život kilometrů nebo jak dlouho vlastní řidičské oprávnění, tyto faktory by měly automaticky zohledňovat pojistnou sazbu (v tomto směru tvoří výjimku snad jen pojišťovna Kooperativa, která zohledňuje všechny tyto faktory). V regionální diferenciaci již pojišťovny rozdělují Českou republiku na více území. Výjimkou je pouze Česká

pojišťovna, která řidiče podle tohoto hlediska nerozděluje, ale je to naopak jediná pojišťovna, která používá k výpočtu ceny pojištění obecnou cenu vozidla, což je cena, za kterou lze vozidlo koupit v autobazarech, ostatní pojišťovny používají cenu časovou.

V kapitole srovnání nabídky českých pojišťoven jsem se soustředila na veškeré dostupné údaje o pojistných produktech vybraných pěti pojišťoven, které jsem získala na základě informačních letáků, internetových stránek, pojistných podmínek a především na základě individuálních pohovorů s reprezentanty jednotlivých pojišťoven. Postupně jsem vysledovala, které prvky pojištění mají jednotlivé pojišťovny podobné, a ve kterých se naopak liší. Při daném rozsahu práce však nebylo možné sestavit kompletní nabídku českého pojistného trhu, ani předložit vyčerpávající rozdíly jednotlivých pojišťoven. Rovněž jsem se nemohla zabývat, z důvodu rozsahu a hlavně z důvodu nedostupnosti informací, problematikou takových složitých záležitostí jakou jsou: likvidační postupy, technické postupy, přesné způsoby výpočtu pojistných sazeb nebo způsoby výpočtů opotřebení vozidel. Práce by měla sloužit spíše jako vodítko při orientaci na trhu havarijního pojištění, při posuzování kvality nabízených produktů a konečně při samotném sjednávání havarijního pojištění.

Seznam použité literatury:

Knižní publikace:

- [1] Vostatek J.: Sociální a soukromé pojištění, Praha, Codex Bohemia 1996
- [2] Vostatek J.: Individuální pojištění, VŠE, Praha, 1984
- [3] Ducháčková E.: Pojišťovnictví, VŠE, Praha, 1997
- [4] Marvan M. – Pastorský J.: Dějiny pojišťovnictví v Československu 1. díl, Praha 1989
- [5] Marvan M. – Pastorský J.: Dějiny pojišťovnictví v Československu 2. díl, Praha 1993
- [6] Marvan M. – Pastorský J.: Dějiny pojišťovnictví v Československu 3. díl, Praha 1997
- [7] ČAP – Výroční zprávy 1993 - 2002
- [8] Pojistný obzor 3/2002, str. 9
- [9] Pojistný obzor 3/2003, str. 12 - 16
- [10] Ekonom č. 20/2003, str. 66 - 67
- [11] Bland D.: Pojištění principy a praxe, ČAP Praha, 1997
- [12] Čejková V.: Pojistný trh, Grada 2002
- [13] Velebová E.: Smluvní a zákonné pojištění, Linde 1993

WWW stránky:

- [14] www.allianz.cz
- [15] www.cap.cz
- [16] www.cpoj.cz
- [17] www.cpp.cz
- [18] www.csobpoj.cz
- [19] www.finance.cz
- [20] www.generali.cz
- [21] www.hvp.cz
- [22] www.pojistovnacs.cz
- [23] www.slavia.as
- [24] www.uniqa.cz

Všeobecné pojistné podmínky a smluvní ujednání pro havarijní pojištění vozidel pojišťoven:

[25] Allianz pojišťovna, a. s.

[26] Česká pojišťovna, a. s.

[27] ČSOB pojišťovna, a. s.

[28] Kooperativa, a. s.

[29] Pojišťovna Generali, a. s.

Seznam tabulek:

1. Požár při dopravních nehodách
2. Statistika odcizených a nalezených osobních vozidel
3. Počet dopravních nehod v letech 1993 - 2002
4. Podíly jednotlivých druhů pojištění
5. Škodní průběh v pojištění motorových vozidel
6. Počet pojišťoven působících na Českém pojistném trhu v letech 1991 - 2000
7. Havarijní pojištění motorových vozidel obyvatel
8. Nehody a jejich následky za posledních 10 let
9. Přehled viníků a zavinění nehod za rok 2002
10. Vývoj počtu pojišťoven poskytujících havarijní pojištění
11. Výše pojistného - ČP
12. Výše pojistného - ČP
13. Výše pojistného - Generali
14. Výše pojistného - Generali
15. Splátka pojistného - ČSOB pojišťovna
16. Splátka pojistného - ČSOB pojišťovna
17. Splátka pojistného - ČSOB pojišťovna
18. Výše pojistného - Allianz
19. Výše pojistného - Allianz
20. Srovnání přiznání bonusů u jednotlivých pojišťoven

Seznam příloh:

1. Pojmy
2. Graf počtu nehod, zraněných a usmrcených osob
3. Graf počtu odcizených a nalezených vozidel
4. Graf počtu dopravních nehod
5. Seznam pojišťoven nabízejících havarijní pojištění
6. Nabídka produktů havarijního pojištění jednotlivých pojišťoven
7. Bonus u České pojišťovny za bezeškový průběh pojištění
8. Systém bonusů pojišťovny Kooperativa za bezeškový průběh pojištění,
Bonus u stáří vozidla
9. Stupně bonusu a malusu pojišťovny Generali
10. ČSOB - Bonus za bezeškový průběh
11. Allianz - Bonusový systém
12. Srovnání poskytovaných slev a faktory ovlivňující výpočet pojistného

Pojmy

Asistence – komplexní zabezpečení potřeb klienta pojistitelem při jeho cestách mimo trvalé bydliště, zejména do zahraničí.

Do služeb asistence patří např. odvoz do hotelu po nehodě, obstarání opravy poškozeného vozidla, zabezpečení zvláštní péče ve zdravotnickém zařízení a další služby podobného charakteru.

Bonifikace – pojistně technický nástroj úpravy pojistných podmínek v závislosti na povaze pojistitelem přebíra rizika. Z pojistně matematického hlediska se jedná o nástroj vyrovnání rozptylu v nedostatečně homogenním statistickém souboru.

Bonifikace zpravidla znamená zainteresování pojištěného subjektu na skutečném škodním průběhu pojištění a poskytuje se buď ve formě slevy na pojistném (bonus) nebo ve formě zvýhodněného pojistného plnění.

Časová hodnota – nová cena věci snižená o částku odpovídající stupni opotřebení nebo jiného znehodnocení, tzn. cena, kterou měla věc bezprostředně před pojistnou událostí.

Nová hodnota – pořizovací cena nové věci.

Pojištění – nástroj finanční eliminace negativních důsledků nahodilosti.

Pojistné riziko – souhrn rizik krytých příslušným druhem pojištění tak, jak jsou převzata pojišťovnou. Pojistné riziko je vždy podrobně vymezeno prostřednictvím pojistného práva, je uvedena časová platnost pojištění a místní vymezení.

Pojistné podmínky – obsahují právní úpravu určitého druhu pojištění. Uplatňují se všeobecné a tzv. zvláštní pojistné podmínky.

Všeobecné pojistné podmínky – pojistné podmínky pro určitý druh pojištění. Určují způsob uzavření pojistné smlouvy, začátek, dobu trvání a ukončení pojištění, výluky z pojištění, předmět pojištění, způsob a termíny placení pojistného, podmínky poskytování pojistného plnění, charakteristika pojmu pojistná událost (pojištěná událost, která postihne pojištěný předmět).

Zvláštní pojistné podmínky – konkrétní pojistné podmínky pro dané pojištění, konkretizují všeobecné pojistné podmínky. Zvláštní pojistné podmínky jsou dohodnuty v pojistné smlouvě.

Pojistná smlouva – právní dokument, který završuje dvoustranný právní akt na jehož základě vzniká smluvní pojištění fyzických a právnických osob. Vyhotovuje se v písemné formě podle platných právních předpisů. Vyjadřuje konkrétní pojistné podmínky a podmínky realizace pojištění. Dohodnuté podmínky jsou závazné pro pojišťovnu i pro druhou stranu. Pojistnou smlouvou se pojistitel zavazuje poskytnout ve sjednaném rozsahu plnění, pokud nastane nahodilá událost, která je ve smlouvě podrobně specifikovaná. Pojistník, který s pojistitelem pojistnou smlouvu uzavřel se zavazuje platit pojistné za poskytovanou pojistnou ochranu za stanovených podmínek. Součástí pojistné smlouvy jsou všeobecné pojistné podmínky.

V pojistné smlouvě je konkrétně uveden druh pojištění, na který se pojistná smlouva vztahuje, předmět tohoto pojištění, charakteristika rizik, která jsou daným pojištěním kryta, výše a způsob placení pojistného, způsob stanovení pojistného plnění nebo výše pojistného plnění. Pojistnou smlouvu lze sjednat ve prospěch jiné osoby, než která pojištění uzavřela. Proto se rozlišují dva pojmy, pojistník a pojištěný.

Pojistník - osoba, která uzavřela pojistnou smlouvu s pojistitelem.

Pojištěný (pojištěnec) - osoba, na jejíž majetek, odpovědnost, život nebo zdraví se pojištění vztahuje.

Pojistitel – právnická osoba, která má oprávnění provozovat pojištění, tj. pojišťovna, popř. jiná instituce, které bylo uděleno povolení k provozování pojištění.

Pojistka – písemné potvrzení pojistitele o uzavření pojistné smlouvy.

Pojistná doba – časové období, na které se pojištění sjednává. Pokud v jeho průběhu dojde k pojistné události, vzniká také povinnost pojistitele plnit

Pojistné – cena za poskytovanou pojistnou ochranu, úplata za přenesení negativních finančních důsledků nahodilosti z jednotlivých subjektů na pojistitele.

Pojistné plnění – náhrada pojistitel v případě, že dojde k pojistné události. Výše pojistného plnění se určuje na základě zásad likvidace pro jednotlivé druhy pojistných událostí a platných předpisů cenových i právních, podle konstrukce u jednotlivých druhů pojištění.

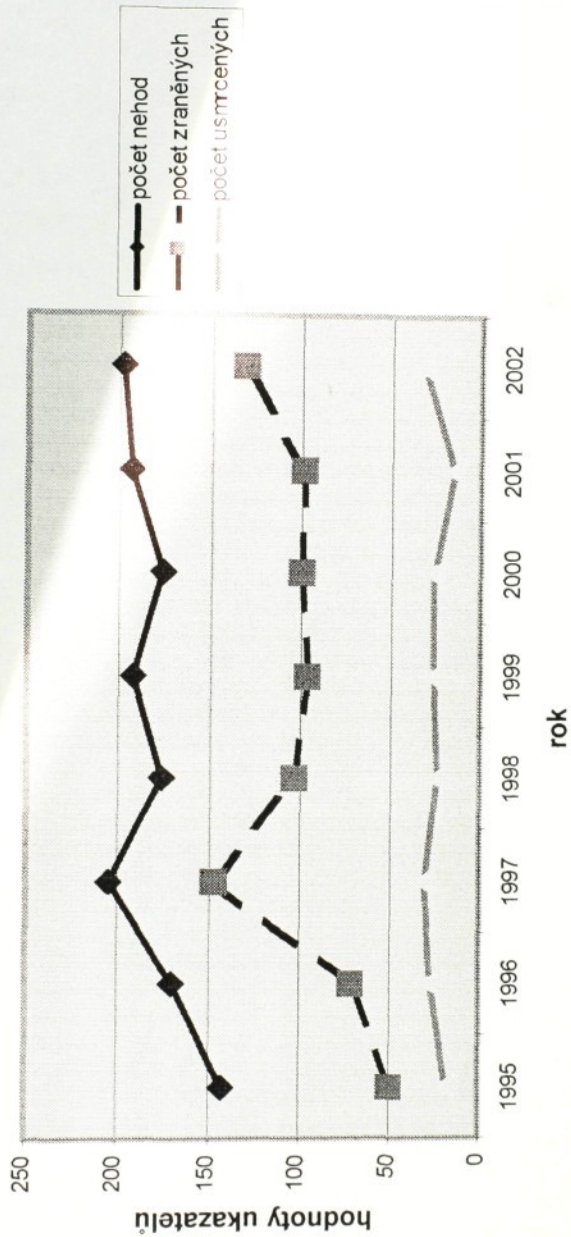
Pojistná událost – nahodilá skutečnost, se kterou je spojen vznik povinnosti pojistitele plnit. Její konkretizaci určují všeobecné pojistné podmínky a smluvní ujednání.

Poškozený – ten, kdo utrpěl škodu, za kterou jiný podle platných právních předpisů odpovídá.

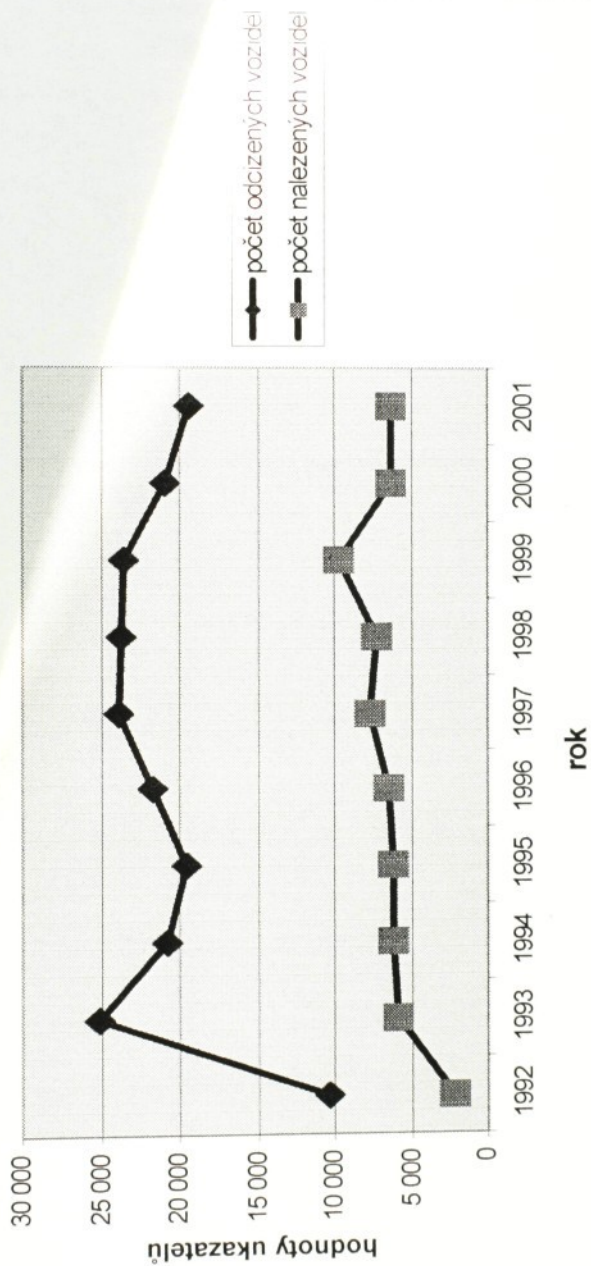
Smluvní ujednání – pro smluvní strany závazná ustanovení pojistné smlouvy specifikující konkrétní pojistný vztah v návaznosti na všeobecné pojistné podmínky a povolenými odchylkami.

Škodní událost – skutečnost, ze které vzniká škoda a která by mohla být důvodem vzniku pojistné události.

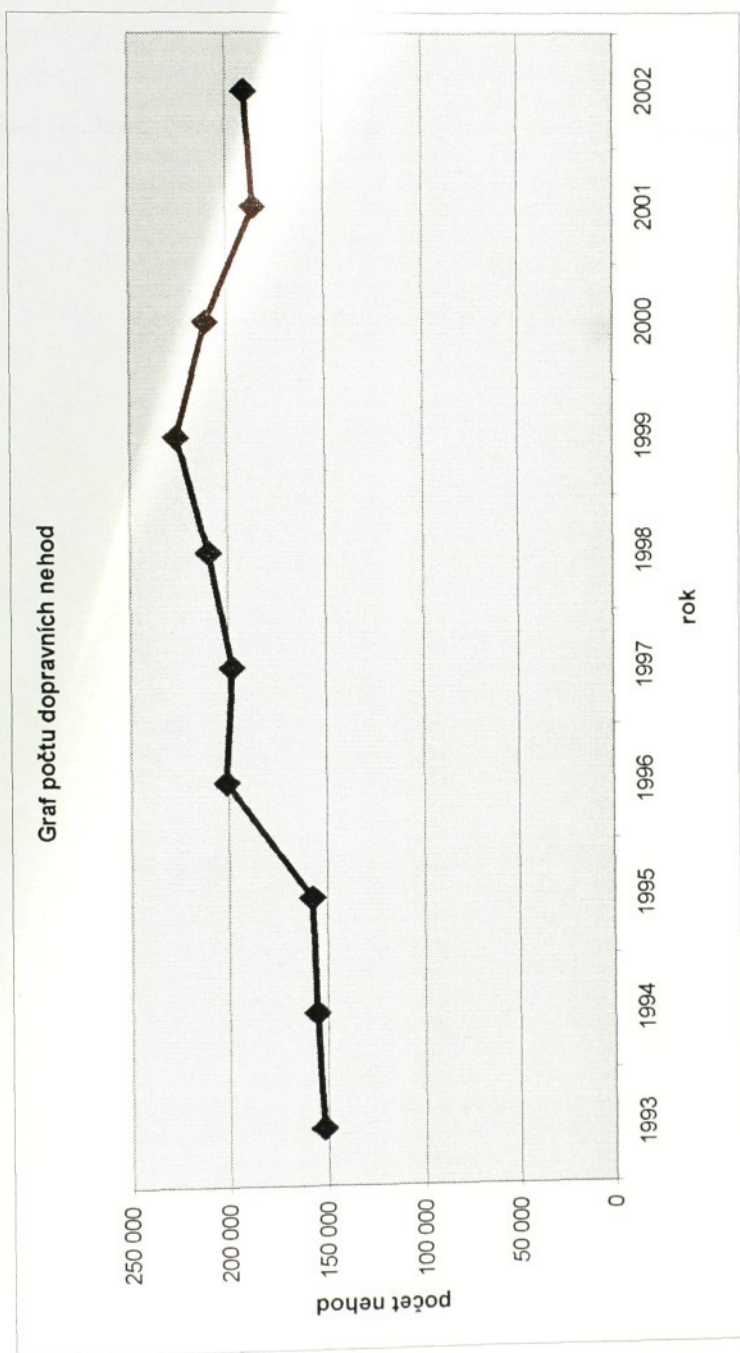
Graf počtu nehod, zraněných a usmrcených osob

Graf počtu odcizených a nalezených vozidel

Příloha č. 4

Seznam pojišťoven poskytujících havarijní pojištění

- Allianz pojišťovna
- Česká pojišťovna
- Česká podnikatelská pojišťovna
- ČSOB pojišťovna
- Generali pojišťovna
- Hasičská vzájemná pojišťovna
- Kooperativa pojišťovna
- Pojišťovna České spořitelny (k 2. 1. 2004 odprodala celý kmen NŽP pojišťovně Kooperativa)
- Pojišťovna Slavia
- Union pojišťovna (v nucené správě)
- UNIQA pojišťovna

Nabídka produktů havarijního pojištění jednotlivých pojišťoven

	AZP	ČP	ČPP	ČSOBPOJ	GP	HVP	KOOP	SLAP	UNIQA
poškození a zničení při havárii	•	•	•	•	•	•	•	•	•
odcizení	•	•	•	•	•	•	•	•	•
poškození či zničení živé. událostmi	•		•	•	•	•	•	•	•
přípojištění zavazadel	•	•	•	•	•	•	•	•	•
úrazové přípojištění osob	•	•	•	•	•	•	•	•	•
All Risks	•	•	•	•	•		•		•
přípojištění okenních skel vozidel	•	•	•	•	•		•		•
poškození nebo zničení vandalismem	•	•	•	•	•		•	•	•
asistenční služby	•	•		•	•		•		
pojištění náhradního vozidla	•	•		•	•		•		
pojištění právní ochrany			•		•		•		•

• nabízené produkty

Bonus u České pojišťovny za bezeškodný průběh pojištění.

dobu beze škody	bonus
1 rok	10 %
3 roky	20 %
5 let	30 %
6 let	40 %
7 let	50 %

[24]

Systém bonusů pojišťovny Kooperativa za bezeškodný průběh pojištění

stupeň bonusu	rozhodná doba	výše bonusu
B0	do 2 let	0 %
B1	2 roky	10 %
B2	3 roky	20 %
B3	5 let	30 %
B4	6 let	40 %
B5	7 a více let	50 %

[26]

Bonus za stáří vozidla

stáří vozidla (v letech)	výše slevy (v %)
do 1 roku	0 %
1 – 2 roky	2 %
2 – 3 roky	4 %
3 – 4 roky	14 %
4 – 5 let	18 %
5 – 6 let	22 %
6 – 7 let	26 %
7 – a více let	29 %

[26]

Stupně bonusu a malusu pojišťovny Generali

stupeň	rozhodná doba	(-)sleva/přirážka (+)
B10	120 a více měsíců	- 50 %
B9	108 – 119 měsíců	- 45 %
B8	96 – 107 měsíců	- 40 %
B7	84 – 95 měsíců	- 35 %
B6	72 – 83 měsíců	- 30 %
B5	60 – 71 měsíců	- 25 %
B4	48 – 59 měsíců	- 20 %
B3	36 – 47 měsíců	- 15 %
B2	24 – 35 měsíců	- 10 %
B1	12 – 23 měsíců	- 5 %
S	0 – 11 měsíců	0 %
M1	-1 až – 12 měsíců	+ 25 %
M2	- 13 až – 24 měsíců	+ 50 %
M3	- 25 až – 36 měsíců	+ 75 %
M4	- 37 až – 48 měsíců	+ 100 %
M5	- 49 a více měsíců	+ 150 %

[27]

ČSOB - Bonus za bezeškový průběh

počet let	výše slevy
1	10 %
2	20 %
3	30 %
4	40 %
5 a víc	50 %

[25]

Allianz - Bonusový systém

Stupeň	Rozhodná doba	Výše bonusu
Z	do 1 roku	0 %
B1	do 2 roku	5 %
B2	do 3 let	10 %
B3	do 4 let	20 %
B4	do 5 let	30 %
B5	do 6 let	35 %
B6	do 7 let	40 %
B7	nad 7 let	50 %

[23]

Srovnání poskytovaných slev a faktory ovlivňující výpočet pojistného

	ČP	Koop	Generali	ČSOB	Allianz
sleva zabezpečení	10 – 30 %	ano	10 %	ano	ano
sleva – souběžnost s jiným pojištěním	5 % povinné ručení	povinné ručení	5 %	za jiné pojištění u ČSOB	5 % povinné ručení
sleva – stáří vozidla	ne	2 – 29 %	vůz starší 3 let	ne	ne
sleva – držitel ZTP	ne	ne	20 %	ne	20 %
sleva – bezškodné období	0 – 50 %	0 – 50 %	0 – 50 %	0 – 50 %	0 – 50 %
sleva za platbu pojistného	ne	ročně 5 % 2x ročně 3 % 4x ročně 0 % měsíčně – navýšení o 5 %	ročně 5 % 2x ročně 3 %	ročně 5 %	ročně 5 % 2x ročně 3 %
sleva pro zaměstnance	ne	ne	ne	ano	ne
pojistní podle území	ne	4 tarifní skupiny	Praha mimo Prahu	podle místa bydliště	podle místa bydliště
spoluúčast	1 – 30 %	5 – 20 %	5 – 20 %	3 – 30 %	5 – 30 %
cena vozu	obecná	pořizovací, časová	pořizovací, průměrná cena	pořizovací, časová	pořizovací, časová